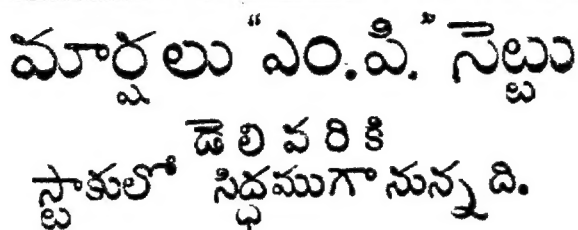

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

7. { దేన్నవట్టణము 1921 వ సం॥రం ఫిబ్రవరినెల 26 తేది శనివారము { No. 272
 8. { రాధివామనంవత్సరము ఖమ్మం జిల్లా చరిత్ర. { సంచిక 222

మార్గలు సన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

నెం. 9 సెకండు లెను బీచ్, మదరాసు.

అమృతంజనము

ఈనాళ్ళు అనేక ప్రసిద్ధి కెంద్రములు
ఇతర వివిధమైన వాళ్ళు అనేక
మీ అమ్మమ్మలను అనేక
వంట మాత్రమున - అమ్మమ్మలు.
మరియు 0-10-0 అమ్మమ్మలు.

మోహినితలము

సీస 1-3 0-12-0.

తామర తైలము

80 1-4 0-6-0

५०३५३

NO 1-1 0-2-0

అమృతాంజనం సిహా,

పోంబాయి - మహారాజు.

[illegible]

ప్రేమ సోజను అను దివ్యోపధము

అతిముక్తమునకు పేరుపోయినది నీ
 యాడు. ఇది విక్రీతి కాస్త్రోత్తముగా రియ్య
 దేయబడవలగున ఈ వ్యాధిగలవారి మంచికలమా
 రిచ్చుకు, దీని వైద్యుని నెలనక అడగుదు.
 అప్పు మందులపాఠ్యములో దొరకును.

24-2-21 } మృ. జ. బి. పి. సు. వి. పి. పి.

వకీలు గుమాస్తాని సంఘము, నెల్లూరు
నెల్లూరు ప్రభుత్వ సాధనము ఈ సంఘమునకు.
ఈ నెల్లూరు ప్రభుత్వ సాధనము యగు యా
యాదీశ్వర కిరింద యా నిల 27 ఫేదల బయట పర్వతము
సాంకలమున క్రియక పుంగోలు కె. పర్వతమునది
యగుట వకీలు గుమాస్తాని సంఘము, నెల్లూరు
క్రియక ఈ నెల్లూరు సంఘము, నెల్లూరు
సంఘమునకు నుద్దేశము.

అమృతంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం వైద్య
దంతమార్గము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక ఇతరము లగు మః
శాపలసినవారు కేటలాగును తప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరిన

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ప్రతి 1.8 రూ 0-8-0.
 వారిల్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
 29కి, ఎస్టేట్ సెక్, చెన్నై 600 01.
 తొలి అడ్వర్టైజ్మెంట్—వారిల్ల, మదరాస్.

సంరక్షణగృహము.

సమగ్రముగఁ జూడఁబడిన మౌక్తికము కలయగుచుఁ జూడఁబడినది.			
(యంత్రిముద్ర వేయఁబడినది)		రస్సు	అ. మ.
క్షయ వ్యాధికి	8 దినములు	కోవధము	4 0
బహుమౌక్తిక	"	"	4 0
గజేంద్రము	8		4 0
మట్టి నంబంధమైన వ్యాధికి	10 ది	"	4 0
కూల	" 15 ది	"	5 0
కడక వాయువు	" 15 ది	"	5 8
సహాయము	10		4 0

అన్ని వాళ్ళలోనూ ఏమంటూ కావలెను.
ఈ క్రమక్రమము అక్షరములతో నడవవలెను.
Tele : address M. C. Sen Gupta,
Machaviour 7, Krishna Das Pal's Lane
2699 Calcutta.

హామిల్టన్ కంపెనీ అనుభవమైన సుప్రసిద్ధకుటుంబ ఔషధములు.

- (1) Peruvian Ague Cure పెరువియన్ ఏజ్యూర్. పెరువియన్ మూలికలచే కలుపబడ్డ జ్వరవిహారిణి
 - (2) Hamilton Co's Cure for Enlarged Spleen and Liver హామిల్టన్ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డ జ్వరగర్భము కలిగించుటకు మందు.
 - (3) Gonorrhoea Cure తెలుపువ్యాధి నివృత్తి. తెలుపు వ్యాధివిహారిణి. ముఖరోగ చికిత్స.
 - (4) Gleet specific ధీర్ కృత తెలుపువ్యాధివిహారిణి లేక ధీర్ ముఖరోగములకు మందు లేక చికిత్స.
 - (5) Ringworm Cure కడచుండు, తామరలకు మందు.
 - (6) Plasma for the Eye క్షేత్రాంజనము లేక నయన రక్షణి.
 - (7) Constipation Cure మలబద్ధకములకు మందు.
 - (8) Best Eucalyptas Oil మెల్ల న యుకలిప్టస్ ఆయిలు.
 - (9) Ringworm Ointment తామరలకు - ములాము.
 - (10) Dysmenorrhoea Pills నూలికవా తాంతు కలుపబడి డాయ్ మూలికలు, అంబుకాకుండులకు, దూర మందుల కడుపునొప్పిలకు మూత్రము.
 - (11) Women's friend కుమార్తెకుమణి. నూలికవా ములకు మందు.
 - (12) Hamilton & Cos. Universal Tonic హామెల్ యంపెనెవిహారిణి చేయబడ్డ రసాయనము.
 - (13) Universal Pain Balm సుప్తిశంహారిణి.
 - (14) Rehenmatine కుమారొప్పలకు - వై ములాము.
 - (14) Hamilton Coy's Brain Reviver హామెల్ ఓన్ కంపెనీవారిచే చేయబడి - మెదడు, నిద్రములకు చింతము - కలగజేయునది టూలింగు.

HAMILTON & Co., Chemists, Druggists & Opticians
No. 10, Sannadhi Street, Villivakkum, P. O. (via) Perambur.

(579) లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా (1979)

జి.ఎస్.ఆర్.పత్రిక పాఠ్యముతో గూడ పంపబడును.

15 తులార దశమి నెల చూ. 2-0-0.

డి. మన్నాలాల్, డిస్ట్రిబ్యూటరు,

D. Mannalal, Salamisiri Depot, Bangalore City.

మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించిన సమాధానము ఇట్లు ఉన్నది
 మన ప్రభుత్వము ప్రస్తుతముగా పరిశీలించుచున్నది. మరియు
 మన ప్రభుత్వము ప్రస్తుతముగా పరిశీలించుచున్నది. మరియు

కామినీయా ఆయులు (రిజిస్టర్)

[illegible][illegible]

అభయమెందునది? (1045)

అయినచో కా (క మ మ)
 ల రా. వే గు, ఇక పు యెకా జా
 ఇత్యాదులకు వేనికాని భయమునలదు.

వైద్యురత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

[illegible]

ఉంగరముల బేరము

కొలది మాత్రమే ఉన్నవి

- నెం 497 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. 2 కాంతిల రాళ్లు ఒక ఎట్టరాయి చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 539 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. రెండు ముత్యములు ఒక ఎట్టరాయి చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 509 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. 2 ముత్యములు ఒక కెంపుచేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 485 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. మధ్య ఎట్టరాయి, ఇరుప్రక్కలను రెండు ముత్యములు చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 533 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. ఒక ఎట్టరాయి మాత్రము పెట్టి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 527 రు 12 క్యారెట్లు కెంపు ఉంగరము 2 ముత్యములు, ఒక ఎట్టరాయి చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 557 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. ఒక ఎట్టరాయిపెట్టి కట్టబడినది: మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 521 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము. ఒక ఎట్టరాయి రెండు ముత్యములు చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 515 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము రెండు ముత్యములు, ఒక ఎట్టరాయి చేర్చి కట్టబడినది: మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 491 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము, రెండు ముత్యములు, ఒక ఎట్టరాయి చేర్చి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.
- నెం 574 రు 12 క్యారెట్లు బంగారు కెంపు ఉంగరము ఒక పెద్ద ఎట్టరాయిపెట్టి కట్టబడినది. మామూలు ధర 1-కి రూ 15; క్రస్తుతపు ధర 1-కి రూ 10.

అడి సన్ ఆండ్ కో., లిమిటెడ్,

మాంటు రోడ్డు, మదరాసు.

Notice.

Contractors invited to submit their tenders for the undermentioned items of work in connection with the construction of a "Reservoir" costing Rupees two lakhs at Bugga, Parlakimedi Estate to the undersigned. Plans and specifications can be had at his office.

10,000 units of earthwork.

1,600 „ of rough stone in mortar.

100 „ of brick archwork in mortar.

300 „ of concrete in mortar.

3,500 „ of dry stone packing.

700 squares of pointing with surki motar.

E. H. Muller,

Estate Engineer,

PARLAKIMEDI

FOR SALE

I. New 24 H. P. Hornsby Oil Engine with fly wheel and extra fly wheel, stove etc complete.....Rs. 6,000

I. Siemens 120-F. C. Protected type compound wound direct current generator No. 6203 damp proof. K. W. 77 Amps 110 Volts at 1330 R.P.M. at full load complete with. Standard slide rails and Pulley with R.R. 10 protected type shunt Regulator No. 94610... Rs. 1,500.

I. 1 Marble switch board 44" X 30" X 1" filled with brackets for wall mounting with back connections etc, and mounted with 1s. 6086 D. P. Knife switch 100 Amp, with the following articles (1) 4s, 6 P D. P. knife switch 30 Amp, (2) 2s. p. Tubular fuses 100 Amp, (3) 8s. p. Tubular fuses 25 Amp, (4) 1 G. C. type Voltmeter 0-140 volts (5) G. C. Type ammeter 0-10-0 Amp (6) 1s, 8521 S. F. Tumbler switch 5 Amp (7) 1 s. p. round cut out 5 Amp. (8) 1s. 4491 Brackets 6" with holders Rs. 500

Apply for further particulars to the Managers M. R. Mills Daba Gardens Vizagapatam.

2867

అమ్మకమునకు

(A)	బ్లాక్ టైల్స్ ఫౌంటెన్లము 1-కి 2-7-0, దశక 1-కి రు 29	
	స్టాక్ ఆర్డీస్	4-7-0
	„ టైల్స్	5-8-0
	వాటర్ మెన్ విడియల్	6-7-0
	„ టైల్స్	8-8-0

కామెన్స్ కంపెనీ, తిరువల్కేరి, మద్రాస్.

మదనకామేశ్వరలేవ్యము

యతి మిక్కిలి పిర్యవృద్ధిని, భాగుత్పన్ని, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠుడు. మనము, ఆర్యులము, ని కాక్కి, కుర్లకపై, ఆరిమాత్రము, మొదలగువాటిని మరలించి పండికాంతిని, పిర్యవలయుమును, కామములును, యావన కంఠమును, సంకాపన కలిగించును, 2 దేవులు చాలును 20 సం దేవులు 1-4-0 ని. పి. 0-8-0. కామపుష్పలవ్యము మలబద్ధమును పొగొట్టును. ద 1-కి రు 10 ని. పి. అ. పి. కి. పి. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం.

2878) పెరిచేపి, నెల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

నమ్మకము

బంగారు, వెండి, కత్తి ముల

నగలును ఇతర వస్తువులును

కామములను తమకుని వైకము ఇవ్వబడును

ఉమ్మడి-రామయ్య కెట్టి

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

28, చైనాబజార్ రోడ్డు, మదరాసు.

నగలు కామముగాను పూచీతోడను నడియైన ధరలకు తయారు చేసి విక్రయించుట మంచలమును. తయారుచేసి తినివాటిని అతిశ్రద్ధాగా ఆర్జునమేరకు తయారు చేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్జున యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి కలన మా నమ్మకము తెలిసికోవచ్చును.

జాబులు

విశేషకలకు సూచన

క. న. ఎన్. డి. నూ. కో. కి. కా. రా. రా. కొ. నూ. యథార్థవాది, డి. కె. వి. క్యా. శ్రీయోధిలా పి. రా. ని. బు. రా. రం. ను. డి. గా. కో. నూ. క్ష. ను. గా. మా. పురవాసి, గు. కి. పి. క. విక్టార్స్, క. సా. తిరంచది, పి. పా. పా. శ్రీ. నో. రా. పా. కా. అంధ్రుడు, బా. కెం. ప్రి. క్క. ఆచార్య, కి. రా. కెం. రా. కి. కెం. కా. కె. రా. గా. చు. బ. పు. క. న. కో. గో. క. జ. క. కె. మా. క. లా. ప. క్రి. ఎ. పి. కం. రా. చం. వి. రా. ప. ఆ. పి. వో. ఆ. కా. కె. చ. భా. పి. నూ. ల. పి. కెం. ను. న. కె. భూ. యం. క. మా. మా. ల. రా. ఎ. కె. కో. క. క. పి. రా. డి. ప. గా. పి. కాత్రి. వి. నూ. భ. కెం. ను. బో. కెం. క. భ. కల్లాడిమిడి పురవాసి—ప్రకటించ బాలము.—ఆంధ్ర కి. నం.

మల్లాది పత్తలింగం నాయకరుగారి ధర్మములు
కాకినాడలో నెలకొల్పబడి యున్న యీ ధర్మముల క్లుకపార మనంబుపరచుక తనయన, నీ నెల 10 తేదిని కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కవున్సిలువారి కింది పీఠానము నాదింపి ఉన్నీలతో బంప నిశ్చయించిరి. “మల్లాది పత్తలింగం నాయకరుగారి ధర్మములలో సాహిత్యకార్మికవిద్యాకాఖలు రెండును నడచు పత్తలింగం నాయకరుగారి మరణకానపు నిబంధనల కనుగుణముగా గాని, 1917 సంవత్సరపు 10 నెం బరు ఆనలువ్యాజ్యములో కాకినాడ నబార్డు నేటు కోర్టువారి పీఠానమునరణముగా గాని నడుచుటచే బంపబడునను, కార్మికకాఖల నింకను స్థాపించక కాలవారణము చేయుటలన నీపార్లెంట్ క్రమముచేయన కనర్థము నాటిల్లుచున్నందున, సా హిత్యకాఖయందు మూడవపూరమును స్థాపించుటయొక్కయన, మరణకానపు నిబంధన ప్రకారము జడ్జిమెంటు ప్రకారము ఇతర కార్మికకాఖలను ఆవశ్యకముగ నెలకొల్పవలసిన బాధ్యతను ఉన్నీల కిక్కొలువారు తెలియబడుచుచు నీరెండువిషయములేగాక మరణకానమునందు, కోర్టు పీఠమునందు నిరూపించబడిన ఇతరవిషయములందు కూడ తదననరణముగ నాడ క్యవనాదింపట కర్తవ్యమని యొచుచున్నాడు. 28. కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణ్. వైకమక—“స్వకీ మనితభుతుడు.”

మహా శివ రాత్రి

అయ్యో, శ్రీశైలము, మహానది, ఆంధ్రప్రదేశ్ములలోని పుణ్యక్షేత్రములు. ఆపుణ్యస్థలములకు రానున్న మహాశివరాత్రి వర్షమునకు వేళవేళముననుపి హిందూ యాత్రికుల లక్షలము కవునరు. ఈసంవత్సర మిశ్వరము ముందునెల 7వ తేదిని వచ్చును. మూడిదినను లిథలములు యాత్రికులలో క్రిక్కిరిసి యుండును హిందూజాతి పాతీతి బాలభట సంఘమునకు మహానది పుణ్యక్షేత్రము నవీరయించి కాదు. కదలిన నంక ల్పనమునే వివిధ స్థలాలభట సమ్మేళన మియువార నే జరిగి నది. ఇట్టి మహాక్షేత్రమున జాతీయబాలభటులను, హిందూ బాలభటులు కలిసికలిచేయుటకు కలిగిపించును. సాంఘిక నేతయొక్కకు కింకమించిన లెకలమును క్రితకమునూడ దొరకకుట యథార్థము. ఇట్టిస్థలములలో కళాకళార మొన రించుటచే బాలభటులనూడ బ్రాగ్భటులు కల్గును.

కావున యాంధ్రప్రదేశ్ములలోని చాలభటో చాభ్యము లైనను ఈ పుణ్యక్షేత్రములకు వచ్చి మనకవీరమున్న ఈ జిల్లా ప్రజల కేకవేమముల బోధించెదరి నాయోజము. ఈవిషయమై కనిచేయుట బాలభటోచాభ్యములకు ఏవైన తెలిసికొనవలసిన విషయమున్న నాడు బ్రాగ్భటులను.

కె. హెచ్. వి. డి. నారాయణం.

సంఖ్యల } చాలభటోచాభ్యమును.
24-2-21 } మ్యూన్సిపల్ స్టేషను ఇన్స్పెక్టరు.

వకీలుగణుమాస్తాని సంఘము, నెల్లూరు
నెల్లూరుపుర సౌభమున ఈ సంఘకీర్తన వా! కను నెల్లూరుజిల్లాకోర్టు వ్యాజ్యాది యను డి. యాదీశ్వర క్రింద యీ నెల 27 తేదిని జరిగి ధర్మము సాయంకాలమున శ్రీ యెల్ ఒంగోలు కె. ఎర్లముగారి యగారు కలిసి గుమాస్తాను చేయవల. అవ్యాజ్యకో శ్రీయతి మామలూరు కేంకర at Road, Madras సంకభావమును గుర్చియు న

రాజసిమీద వన్నెకట్టుటకు శిఫారసు రిటరను
ర యా రు చే యుట, ఆడే వణ పెటిషనులు,
అప్పీలు పెటిషనులు, మురొరిజీషన్లు, మున్నగు
వాని విషయమై యావత్తు సంబంధము, నలహా
వగైరా ఎక్కువ ఖర్చుకాకుండా యివ్వబడును.

Central Swadeshi Stores. Mount Road, Madras

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చందా నిర్వాహకులు

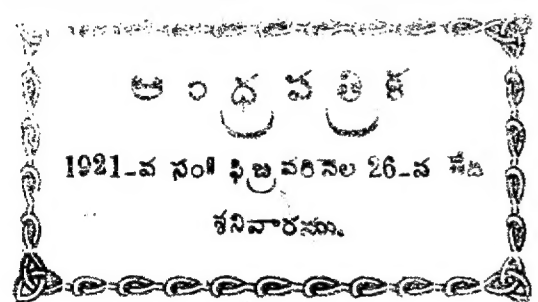
మార్చి మొదటి తేది నుండియును నీ క్రింది విధమున చందాలు వసూలు చేయబడును.

	చెన్నపురికి	బయటికి
సంవత్సర చందా	రూ 20 0 0 రూ 24 0 0	
అర్ధ సంవత్సరము	10 0 0	12 0 0
మాడుమాసములు	5 4 0	6 4 0
మాసముగల	1 12 0	2 2 0
వారపత్రిక సం॥ 1-కి	4 0 0	4 0 0
సంవత్సర చందా సంచిక;		
సంవత్సర చందాదారులకు	1 0 0	1 0 0
ఇతరులకు		2 0 0

ముందు అర్ధ సం॥ చందాదార్లకున్న యీ రేట్లు ననుసరించి యుండును.

కాగితముల ధరలు సామానుల ధరలు జీతములు వివరముగ పెరిగినవి. ప్రచురణ విషయములు పెరుగుచున్నవి. రయిల్వేపార్కులు చార్జీలున్న హెచ్చయినవి. ఈ సందర్భములందు పత్రిక నిర్వహణము దుస్థరముగ నున్నది. సాధనాంతరము లేక చందాలను హెచ్చించినను ఆంధ్ర దేశ భాషాభిమానులు పత్రిక నెప్పటివలె నాదరించి పోషించుటకు బ్రార్థితులు.

పత్రికాధిపతి.

ఉద్యమ తత్వార్థము

“సహాయ నిరాకరణోద్యమము, ప్రచారము మూలమున వ్యాపించుచున్నది. బ్రిటీషు వారును భారతీయులను కలసి, ఈ యుద్యమమును ప్రచారము చేసే నెదుర్కొనవలయును. సహాయ నిరాకరణోద్యమము ప్రజల యిబ్బందులను చేయుతగ నైకొనుచో, వానిని సాధ్యమగుంత వరకు నివారించుట మనవిధి.”

రాజప్రతినిధియగు ఛెలమ్మిపర్తిప్రభువు కలకత్తాలో నుపన్యసించుచు, వై ప్రసంగము గావించెను. నూతనోద్యమ స్వభావమును రాజప్రతినిధి గుర్తింపగలిగెను. సహాయ నిరాకరణోద్యమము కేవల ధర్మబద్ధమయినది. దానిని బాహుబలముచే నెదుర్కొనుటకు వీలులేదు. ఎదుర్కొనుచో, అది మరింత వికసించును గాని అడగిపోనేరదు. అధికారులు కొందరు ప్రాతనిర్బంధ పద్ధతుల నుపయోగించి ఉద్యమవ్యాప్తి నడగింప జూచుచున్నారు. పర్యవసానము వారు అనుకొనిన దానికన్న విరుద్ధముగ జరుగుచున్నది. నిశ్శబ్దముగనున్న కేరళ దేశమున, యాకుబుహుస్సేను ప్రభృతుల నిర్బంధమువలన, నూతనోద్యమ మతి త్వరితముగ వ్యాప్తి గాంచినది. న్యాయవాదులు తమ పదవులకు రాజీనామానిచ్చి, ఉద్యమ ప్రచారకులుగ పని చేయుచున్నారు. నూతన నాయకు లనేకులు బయలుదేరుచున్నారు. మహమ్మదీయ ప్రపంచమున, నూతన సంఘటనము కలిగినది. ఇటులనే దండనపద్ధతుల నవలంబించిన చోటులనెల్ల, ప్రజలలో ప్రబోధ మధికముగ గలుగుచున్నది. ఈ పద్ధతుల ప్రయోజన రాహిత్యమును రాజప్రతినిధి

గ్రహించినటుల గనుపించుచున్నది. నూతనోద్యమ సంజేతము వ్యాపించిన చోటులనెల్ల, దురభిమాన పూరితులుగానివా రెల్లకు దానిని శిరసావహించుచున్నారు. ప్రచారమువలన, ఉద్యమమేల వ్యాపింపవలయునో దానియందు సత్యముండుటచేతనే. ధర్మ మిమిడి యుండుటచేతనే. అట్టి యుద్యమమును, ప్రచారము చేతనే నెదుర్కొనవలెనుగాని, తదితర సాధనములు పనికిరావని, రాజప్రతినిధి చెలిపెను.

సత్య ధర్మములపై నాధారపడియున్న యుద్యమము నెదుర్కొనుటకు, ప్రత్యర్థులు సత్య ధర్మములనే ఆధారము జేసికొనినగాని లాభములేదు. అధర్మము ధర్మమును జయింపజాలదు. అసత్యము సత్యమును జయింపజాలదు. హింస అహింసను జయింపజాలదు. ధర్మసాధనములతో నిరువాగుల వారును పోరాడుచో, ధర్మమునకు విజయము గలుగును. అందుచే సహాయ నిరాకరణోద్యమమును పాలకులు ధర్మచింతతో నెదుర్కొనుచో, పాలకులును పాలితులును ధర్మబద్ధులగుదురు. వారి కప్పుడు ఎడతెగని సఖ్యమేర్పడును. సహాయ నిరాకరణోద్యమము, ప్రత్యర్థుల కేమాత్రము హింస గలిగింపక, వారిని పూతచరితుల గావించుటకును, ఉద్యమావలంబకులను పవిత్రవంతుల జేయుటకును తోడ్పడును. సహాయ నిరాకరణోద్యమము జయము గాంచలేదని, రాజప్రతినిధిగారు నుడివి యుండిరి. ఇందువిషయమై వీరెంతయు పొరబడిరి. సహాయనిరాకరణము అపజయము గాంచుటకు వీలులేదు. రాజప్రతినిధి గారి యుపన్యాసమే, ఉద్యమ విజయమునకు ప్రబల తార్కాణము. బాహుబలమే, పరిపాలనమునకు మూలాధారమని కొంతకాలము క్రిందట నుడివిన చెలమ్మిపర్తిప్రభువు, హేతువును హేతువుచేతను. ప్రచారమును ప్రచారముచేతను నెదుర్కొనవలెనని, నేడు బలుకుట, నూతనోద్యమవిజయఫలితము గాక వేరేమగును? శాసనసభలోనికి, ముఖ్యులనేకులు ప్రవేశింపలేదనియు, వారి సహాయ మున్నచో శాసనసభలు విశేషప్రయోజనకరములుగ నుండెడివనియు, రాజప్రతినిధిగారు విచారించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి విచారము, నూతనోద్యమ విజయమునకు మరియొక నిదర్శనముగాదా? ఇంతకన్నను నెక్కుడు విజయ హేతువు ఇంకొకటి గనుపించుచున్నది. ప్రజల యిబ్బందులను, సహాయ నిరాకరణోద్యమము చేయుతగ నైకొనునెడల, వానిని నివారించుటయే, తమ విధియని రాజప్రతినిధిగారు బలికిరి. ఉద్యమము జనించుటకు మూలహేతువు లెవ్వయో కనుగొని, వానిని పోగొట్టుట యవసరమని, సహాయ నిరాకరణావలంబు లింతకాలము నుండియు చెలువుచున్న విషయమునే రాజప్రతినిధియు బలపరచెను. అంతియగాని ప్రజల యిబ్బందులను తీర్చక, వారిని మరింత పీడింపుమని కోరి యుండలేదు.

నూతనోద్యమ విజయమునకు రాజప్రతినిధి యుపన్యాసమునే ముఖ్యాధారముగ నైకొనవచ్చును. ఉద్యమ తత్వార్థమును వీరు గ్రహించిరి. ఆ సిద్ధాంతమున కనుకూలముగ, రాజప్రతినిధి గారు ప్రవర్తించుచో, ఉద్యమావశ్యకత తొలగి పోయెడిదే. కాని మైన పేర్కొనబడిన సిద్ధాంతమును వారాచరణలో బెట్టియుండలేదు. పంజాబు సమస్య విషయమై న్యాయము జరుపుటకు బూని యుండలేదు. శాసనసభా ప్రతినిధులిందు కవకాశ మొసగినను, ఆ యవకాశము నైకొనబడలేదు. స్వరాజ్యసాధనము విషయమై కాంగ్రెసు మహాసభ చెలిపిన కోర్కె సఫలము గావించబడియుండ

లేదు. కిలాఫాత్ సమస్య విషయమై మహమ్మదీయుల కోర్కెను, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారికి చెలిపి, తమధర్మమును నెఱవేర్చియుంటిమని, రాజప్రతినిధి సూచించెను. ఇంతమాత్రముచే రాజప్రతినిధి ధర్మము ముగియలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రజలతో నైకత్వ బాంధవతెను. వారి కష్టములు తమ కష్టములుగను, వారి సుఖము తమ సుఖముగను భావింపవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భావించిరా? భావించినయెడల, హిందూదేశపు కోర్కెలు నెఱవేరక, ఇక్కడ నుండి నైస్వమును బయటకు పంపమనిగాని, ఇతర సహాయము నాంగ్ల దేశమునకు గావించమనిగాని, గట్టిగ చెలిపిరా? అధి నివేశ రాజ్యములలోని ప్రజల కేమయిన నష్టముగలిగి, దానిని మాత్రమే తమ నివాంపనియెడల, అక్కడి ప్రభుత్వము లూరకొనునా? మాత్రమే తన విధిని నెఱవేర్చునటుల బలవంతపెట్టవా? ఇంగ్లండుదేశము నాతీరుననే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బలవంతపెట్టవలెనని, భారతీయు లాశించియున్నారు. ఆ పని జరుగనందుననే, స్వరాజ్య మవసరమని, వారు ఉద్ఘోషించుచున్నారు. అందుచే ప్రజల విజ్ఞాపనములను ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు పంపి మిన్నకుండి సంతమాత్రమున లాభములేదు. ప్రజలతో పాటు తామును, తగిన ప్రతిక్రియల నవలంబించుట, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ధర్మమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు.

రాజప్రతినిధి నూతనోద్యమ సిద్ధాంతమును తెలిపినను, దాని నాచరణయందు బెట్టనందున, దేశములోని అశాంతి తగ్గక మరింతగ వ్యాపించుచున్నది. ఇంకను రాజప్రతినిధిగారిని ప్రాతవాసనలు పూర్తిగ విడనాడలేదని, వారి యుపన్యాసము తేటపరుచుచున్నది. వారవలంబించిన విధానము అపజయముగాంచి, అరాజకము సంభవించుచో, బాధ్యతగల వారందరును శాంతిస్థాపనమునకు తోడ్పడి, అరాజకము నడచివేయవలయునని, రాజప్రతినిధి గోరుచున్నాడు. ప్రజల వాంఛలను సఫలపరుచునపుడు, అరాజకమునకు చోటులుండును? సహాయ నిరాకరణోద్యమము దౌర్జన్యమున కవకాశము లేకుండ జేయుటకే, కృషిసలుపుచున్నది. దౌర్జన్యము ఉద్భవించినయెడల, ఉద్యమము అపజయము గాంచక తప్పదు. దేశములో అల్లరుల కడము లేకుండుటకు, ప్రభుత్వమువారికన్న ప్రజలెక్కుడు ఆతురము జూపుచున్నారు. అల్లరులు కలిగినచో, ప్రభుత్వమువారి కన్న ప్రజలెక్కుడు నష్టపడుదు రనుటకు సందియములేదు. ఈసంగతిని, రాజప్రతినిధి తిన్నగ గుర్తించినటుల గనుపించదు. మద్రాసు గవర్నరుగ వల్లింగుడను ప్రభువుగారి సత్యమును గ్రహింపకుండుటచేతనే, మద్రాసు ఇంజనీరింగు కాలేజిలో నుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్మునిగూర్చి ఇటుల నుడివి యుండిరి.

“కొన్ని వారముల క్రిందట, బొంబయిలో నాతో మిగుల చెలిమిగ నుండిన గాంధీగారు, కన్నాటుప్రభువున కొక బహిరంగ లేఖను వ్రాయుచు, మద్రాసు గవర్నరు గారినిగూర్చి కొన్ని పంక్తులను వ్రాసెను. ఈగనయినను బాధిపూర్వకముగ హింసింపని సరళస్వభావుడనని, నన్నుగూర్చి అభిప్రాయ మొసగెను. ఈ తీరున, నేను గాంధీనిగూర్చి తిరిగి ప్రశంసించలేనందులకు చింతించుచున్నాను. ఏలనన, గాంధీయు ఆతని స్నేహితులును ప్రభుత్వ పాతకాలల నన్నిటిని విడచి పెట్టుడని విద్యార్థులకు జేసెడి బోధనము, సఫలమగునేని, దేశమునకు మితిలేని నష్టమును కావించగలదు.”

ఇంతవరకును పాలకులు పాలితుల హృదయమును గ్రహించుటకున్నారు. వారు స్వార్థదృష్టితో నీ సమస్యను వీక్షించుచున్నంతవరకు, సత్యము గోచరించుట దుర్లభమగును. కాని, సహాయ నిరాకరణోద్యమము, పాలకుల దృక్పథమును మెల్లమెల్లన మార్చుచున్నది. వారిని ధర్మపథము వంకకు మరల్చుచున్నది. పాలితుల తోడ్పాటు తమకు ముఖ్యవసరమని వారు గ్రహించుచున్నారు. "రాజప్రతినిధి, ఎంత ప్రసిద్ధి పురుషుడయినను, ఎంతటి సమర్థుడయినను, మీ విశ్వాసమును, తోడ్పాటును లేనిది తన విధిని నెఱవేర్చజాలడు" అని ఛెలమ్మిపర్తిగారు జెప్పిన వాక్యములలో గొప్ప సత్య మిమిడియున్నదనుటకు సందియము లేదు. ప్రజల విశ్వాసమును చూరగొని, వారి తోడ్పాటును గైకొన గలిగినపుడే, పరిపాలనము జయప్రదముగ కొనసాగును. ఏ పరిపాలనయినను, బాహుబలము నాధారముజేసికొనజాలదు. సైన్యములు, మరణిరంగులు, వాయువిమానములవలన, పరిపాలనము కొనసాగదని, గాంధీ మహాత్ముడు పలుమారులు జెప్పియున్నాడు. ఛెలమ్మిపర్తి ప్రభువుగారు ఆ సత్యమునే తిరిగి వక్రీకరించియున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు మూలసూత్రమేమి? బ్రిటిషు పరిపాలనము ప్రజల తోడ్పాటు చేతను, వారి విశ్వాసమువలనను, అవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగుచున్నది. ఈ సంగతిని, సర్ మైకేలు ఓడ్యయరు మొదలగు అధికారులు మరచి, బాహుబలమే పాలనమునకు మూలధారమని తలచి, దానిని విడివిగ ప్రయోగించసాగిరి. అధికారులతో పాటు, ప్రజలును బాహుబల సిద్ధాంతమునే నమ్ముకొన జొచ్చిరి. ఇటుల ఉభయులును నిజమును మరుచుటచే, రానురాను నిర్బంధవిధానము ప్రబల జొచ్చెను. పాలకులకును, పాలితులకును ఎడబాటు విశేషముగ గలిగెను. ఉభయులను మోహమావహించి యున్నటుల గాంధీ మహాత్ముడు కనిపెట్టి, దానిని పారద్రోలుటకు ప్రయత్నించెను. నిజము నెఱుకవరచి, ఉభయులను సన్మార్గ ప్రవర్తకులగావించుటయే గాంధీ యుద్దేశము.

గాంధీకి పాలకులపై ద్వేషములేదు. ప్రపంచములో నెవరిపైగాని ద్వేషములేదు. సత్యము మరుగై, అధర్మము ప్రబలియున్నపుడు, సత్యమును బయల్పరుచుటకు తీవ్రప్రతిక్రియల నవలంబింపవలసినవచ్చును. అట్టి పనికి గాంధీ బూనుకొని యున్నాడు. ఆతను విధించిన నియమములు పాలకులకేకాక, ప్రజలకు గూడ కంటకములుగనున్నవి. మీ పౌరబాటును కనుగొనుడు. బాహుబలము మిమ్ము పరిపాలింపు చున్నదను సంగతి నిజముగాదని తెలిసికొనుడు. మీ తోడ్పాటువైనను, మీ విశ్వాసము పైనను, బ్రిటిషుపరిపాలన మార్థరపడి యున్నది. అందుచే మీరు తోడ్పాటును నిరాకరించు నెడల, సత్యమవుడు పాలకులకు గోచరించును. పాలకులు దారికి వచ్చి మీ కోర్కెలను సఫలపరచెదరని గాంధీ మహాత్ముడు ప్రజలకు బోధించెను. ఇక పాలకుల కేమి బోధించెను? మీరు బాహుబలమును నమ్ముకొనకుడు. దాని సహాయమువలన మీరు పాలించుచున్నారనుట, భ్రమ ప్రమాదజనితము. నిజమేమనిన, ప్రజలసహకార విశ్వాసములే మీ పరిపాలనమునకు నిజమున బునాదులు. ఆ సత్యమును గ్రహించి ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరుపుడు, అని పాలకులకు బోధించెను. పర్యవసాన మేమయినది? ప్రజలు తమ తోడ్పాటును నిరాకరించి, రాజ్యాంగమునకు నిజమగు బునాది ఎద్దియో కనుగొనిరి. వారి నావహించిన మోహమిప్పుడు తొలగి పోవుచున్నది. పాలకులు గూడ సత్యమును

గ్రహించుచున్నారు. ఇందుకు రాజప్రతినిధిగారి వాక్యములే తార్కాణములు. ప్రజల విశ్వాసము, సహకారములను సంపాదించినగాని, ఏ రాజప్రతినిధియు తన ధర్మమును నెఱవేర్చ జాలదని, ఛెలమ్మిపర్తి గ్రహించెను. పాలక పాలిత పరస్పర సహకారము మూలముననే, రాజ్యాంగము కొనసాగునని ఉభయులకును తెలిసినవచ్చును. సత్యము నీ తీరున ప్రత్యక్షముగ గోచరింప జేసినందులకు, గాంధీమహాత్ముడు ఎల్లర కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములకు బాత్రుడు. ప్రజలాలెనుజేసిన మహాపకారమును గుర్తించ గలిగిరి. అధికారులకును ఆతని సత్ప్రయత్నములను నిరసించుచున్నను, ఆతని సిద్ధాంతములను పరోక్షముగ నవలంబించుచున్నారు. నేడుగాకున్న మరి కొంతకాలమునకయినను, బ్రిటిషుదేశము గాంధీజేసిన మేలునకు కృతజ్ఞత సూచింపకమానదు. ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగి పోవలయుననిన, పాలకులు సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించినంతమాత్రమున లాభముండదు. వానిని వెంటనే ఆచరణలో జెట్టుట యవసరము. ప్రజలయినను, త్యాగవ్రతము నవలంబింపక, శుష్కవాగాదంబరముతో కాలము గడుపుచుండినయెడల త్వరలో గమ్యస్థానము జేరజాలదు. ధర్మమునే చేయుతగ గైకొని, అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ నవలంబించి, కార్యమును సాధించుచో, ప్రజల లక్ష్యము వెంటనే సిద్ధించును. అప్పుడు పాలకులును పాలితులును ధర్మవేదికపై నాసీనులగుట తటస్థించును. సహాయనిరాకరణావశ్యకత దొలగి పోయి, ధర్మబద్ధమగు సహకారము ఉభయుల మధ్య ప్రబలును. పర్యవసాన మేమగును? గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పినటుల, సింహమును, మేకపిల్లయు కలసి పరుండును. అట్టి దివ్యసందర్శనము నాసించనివారెవరు?

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

సంస్కరణముల మూలమున, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము దేశమునకు జేకూరదని, మితవాదు లిదివర తెలుగెత్తి చాటుచుండిరి. న్యూయిండియా పత్రికయు, బి సెంటు గారును, ఈలాభమును జూపించి, జాతీయవాదుల ప్రతిపాదనములను నిరసించుచుండెను. సంస్కరణ శాసనమునందు, ఈవిషయము సూచింపబడలేదు జాయింటు కమిటీ వారుమాత్రము, ఈవిషయమై సలహా నొసంగిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శికి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తీర్మానములను వీటో జేయవచ్చును కాని, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమువిషయమై జేయు ఏర్పాటులకు శాసనసభయు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఏకీభవించుచో, ప్రభుత్వకార్యదర్శి సామాన్యముగ జోక్యము కలుగజేసి కొనసాగదనియు, సామ్రాజ్యపు అంతర్జాతీయ సంబంధములను సంరక్షించుటకు మాత్రము ఆతను జోక్యము కలుగజేసికొనుననియు, జాయింటు కమిటీవారు సూచించిరి. ఈనూచన విషయమై మేము వెనుక వ్రాయుచు, బ్రిటిషుదేశ లాభమునకును హిందూదేశ లాభమునకును సంఘర్షణము గలిగినపుడు, శాసనసభ తీర్మానముతో ప్రభుత్వమువా రేకీభవించుట సంభవింపదనియు, ఒక వేళ ఏకీభవించినను అంతర్జాతీయ సంబంధమునకు భంగము కలుగునను మిషతో ప్రభుత్వకార్యదర్శి ఆ ఏర్పాటును త్రోసిపుచ్చుననియు, దెలిపియుంటిమి. అందుచే జాయింటు కమిటీవారి సలహా ప్రయోజనకారిగాదని మాయుద్దేశము. మాయూహ సామ్రాజ్య శాసనసభలో లల్లూభాయి శ్యామల్ దాసుగారి తీర్మానముపై

జరిగిన చర్చ మూలమున మరింత బలపడుచున్నది. శాసనసభవారి అభిప్రాయమున కనుగుణ్యముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నిమ్మనుమని, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని గోరవలయునని, శ్యామలదాసుగారి తీర్మానము గోరుచున్నది. దీని యర్థమేమి? హిందూదేశ ప్రజల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య నిర్ణయాధికారముండవలయును. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి వారి ఏర్పాటులతో జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. కాలనీల సాధ్యక్యమును, జాయింటు కమిటీవారు సూచించియుండిరి. కాలనీలకు సంపూర్ణ మగు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము గలదు. శ్యామలదాసుగారి తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారంగీకరింపక, ప్రజాభిప్రాయాను గుణ్యముగ ననుమాటలను తీసివైచి, ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనమునకు లోబడి ఆనుమాటలను జేర్చి, ఆ సవరణతో గూడిన తీర్మానము నంగీకరించిరి. శ్యామలదాసుగారి సవరణ కంగీకరింపలేదు. ఏలనన, నీ సవరణవలన తీర్మానోపయోగ మసలే తొలగిపోయినది. స్వరాజ్యమున్నగాని, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము చేసారదని రానురాను స్పష్టమగుచున్నది. ప్రస్తుత సంస్కరణములు నేతిబీరకాయ మంటివని తేలుటలేదా?

రాటములు

రాటములచే స్వరాజ్యము వచ్చునాయని, గా. కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారిక సభలో పరిహసించిరి. దాస్యకేవలమువలన, చేకూరును కాబోలు!

మహాశివరాత్రి పుణ్యదినము.

స్వ రాజ్యోద్భవము
గుంటూరు, ఫి. బరి 26:

గుంటూరు కాలగమ కార్యదర్శిగారి దగ్గరకుండి ఇట్ల కలితా ర్రదర్శిగారి. మార్చి 1-న తేది శివరాత్రి పుణ్యదినముగాడు అనురావతీమాత కోటప్పకొండలోను సహాయరాజు బాపూ గూర్చియు స్వరాజ్యమును సూర్యుడు ఉత్పాదన విచ్చెట్లను ఏర్పాటులు చేయబడుచున్న గుంటూరు జిల్లాలోని బాపూలు, శివరాత్రి కలకాశం తిరువనంతపురం తేదిలోగా శివరాత్రి యాగ శ్రీకాశం పా. 1. తగి నయజేసి చూడవలయును. తిరువ స్వ రాజ్య నిధి భవన ప్రాకారములకును, సహాయరాజుగారి కుటుంబము గంధివ్రతలను జేయవలయును. కార్యదర్శిగారి కొండా వెంకటప్పయ్య కంఠముగారి దగ్గరకుత్తరువుపాది స్వరాజ్యనిధి ఉద్యమశ్యావహనము, వాతీయదర్శి భవనములను చేయవచ్చును. గుంటూరు కట్టణముం దనేకమా డిలబెట్టెనది. (శంశ్రీ)వార్త

కుంజాబు శాసనసభ.

లాహోరు, ఫి. బరి 25:— నిష్పటికము అయ్యక నరన్న నన్నవరహులు గురించి రాజేంద్ర శాఖుగారు ఒక తీర్మానము వ్రాసినది. రెండుగుంటులతో ఆదిర్మా సహమీద తీర్మానము చర్చ జరిగినది. అధికారులు, అధికార తరులనేమిట మాట్లాడిరి. తీర్మానమును వోటుతో పెట్టగా, 55 గుండు నభ్యులు అనుమానం వాడిరి. 18 గుండు నభ్యులు తీర్మానమును సూచించిరి. కాబట్టి తీర్మానము 130 రుపకే 73. అది సోమవారమునాడు తిరిగి సమావేశమగును.

డాక్టర్ హెచ్. జె. ఎస్. గోడగూరు తీర్మానసభలో నిదిలో మారతెట్లెనది (తేదీ పెట్టెనది)

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి, ఫి. బరి 25:— అయ్యయ్య కట్టిపాడ తీర్మానము చర్చ జరుగుచున్నది. వ్యయము క్షింపించుట శక్యమనేకమాన్యములు సూచించిరి. కార్యదర్శిగారి సభ్యుల సంఖ్య మూడుతుండి నాటుకుజేయుట అవసరమనియు, ఇటీవల ఉన్నతోద్యోగియుల జీతములను హెచ్చించుట వ్యయమును అధికము జేయునని సభ్యులలో న నెలలు ఆక్షేపించిరి. రేపటి నకు కూడ చర్చ జరుగును.

లంఘన, ఫిబ్రవరి 24:—వీట కొద్దిరోజులలోనే గ్రీకు
 లకు నెలవేసేసరికి కలవ నగరిన లాభముల నిజమైతట్లుగా
 నుపాయమునున్నది. కాలాగ్రోహమునాగితి నను
 తోచిన జేసెదర.

రౌ ద్రినం||రం మాఖ|| బ క, శనివారము

మధురములగు నాంధ్ర కవితలు *

- (1) పొల్లడ దంపిది లియ్యం - వేలు -
బుట్టగానే పెద్దకయ్యం -
బొల్లి నామాటలే నెయ్యం - వెలుపు
బుట్టిన, యారడే వియ్యం -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (2) పడుగురు నడిచింది చాచి - పొడి
మొదవులు మేకింది పూచి -
వదలకా కొలిచింది చూచి - మొగ
నానికి లొంగింది నాచి -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (3) వాని గల్గినదే యల్లా - నెల
వాడిగల్గినదే మల్లా -
వేసిరియ్యనిదే విల్లా - తురిసి -
వెలసినదియే వానజల్లా -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (4) ఆకలు గలిగింది పూరు - అందు
కొనమే పుట్టింది పోరు -
మీసముగల్గింది తీరు - వ్రేలి
మీదను మొలచింది గోరు -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (5) చొక్కమైన వేలికడెము - తన
పుక్కిట నిమిడిందే విడెము -
మిక్కిలి యెండిందే వడెము - బులు
వెక్కిందెడల వదురు విడెము -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (6) మొదవులు గల్గిందే పొడి - శత్రు
మదమణించినదియే వాడి -
తుదురుగా నిల్చిందే మేడి - పాలు
గుడిసిన తల్లియే చూడి -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (7) మొలచుట్టు గల్గిందే బట్ట - వడి
మొలచినయడే విత్తుకట్ట -
తలమీద నిమిడిందే చుట్ట - దాని
పై నెల్లినదే పెద్దబుట్ట -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (8) ఇంటిముందటిది దొడ్డి - దాని
వెంట మొలచినది గడ్డి -
గంటకట్టినది యెడ్డి - వెలుగు
కంటికాని యది గ్రుడ్డి -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (9) కొత్తగా మోకింది ముండ - దాని
వత్తుకనున్నది దండ -
మెత్తంగా కొట్టిన గుండ - వైన
మెత్తినదే గోడయండ -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (10) మడలు కొన్నదే పెద్దయన్నా - మారు -
మనలినదే పందిగున్నా -
మొదవుల పాలదే కన్నా - తుద
మొదలు గల్గినదే నున్నా -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (11) జిట్టిమడుగులోది చల్లా - వేత
పట్టినదే పెదురు పుల్లా -
పుట్టినదే పసిపిల్లా - గోడ -
వెట్టినదే యచ్చ వెల్లా -
తత్వమయ్య పరతత్వం

- (12) రెండిళ్ల నడుమదే నంది - మొద్దు
పిల్లలగన్నాది పంది
దండిగల్గినది బొంది - వడ్డు
దంపినదే పెద్దకుంది -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (13) కానుగొడ్డుకు రూకబందే - కొల
కానిది మోపును నిండే -
పూసినదే పూలపిండే - నీయ
పొసేలే నిల్చిందే చిండే -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (14) వాని కెక్కినది బొందే - కాల
వ్రాసివాడి గిలుకుటందే
కానివాడి కలబ్బుగందే - వేళ
తప్పుక వాల్చిందేసందే -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (15) కొలమాలి యన్నదే బూడే - వైన
గుండనిదే చెను ...
... ..
... ..
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (16) గోకిలేనే వచ్చుతేట - తాను
కూరుచున్నదియే నూ పీటా -
ఏకము కలయది మాట - వి
వేకము కలయది పాట -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (17) మంచము మీదిదే రంకు - ఏ
మలయున్న వచ్చేదే జంకు -
ఎంచకలయదియే చూ నుంకు - ఈ
హించకలిగినది బొంకు -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (18) చూడగలిగినవికండ్లు - తన
చుట్టునున్నవి యన్ని యిండ్లు -
వాడని యవి పూలచెండ్లు - బిగు
వైనయవియే పాలిండ్లు -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (19) అవు దూకొన్నదే జొంక - తగు
రంటియది యాను బంక -
మెలికవారిది వంక - వైని
మిట్టిపడిన యది వంక -
తత్వమయ్య పరతత్వం
- (20) చంకలో నున్నది బొమ్మ - ఆ
చంకనాకైన వాడే ముమ్మ -
ఇంకనొక్కటుంది మోమ్మ - తల
వెల్లిన యది యగుతుమ్మ -
తత్వమయ్య పరతత్వం

* విజ్ఞప్తి:— మాధుర్యమునఁగాని, మార్దవమునఁగాని, సాటిలేదని పేరు గాంచిన మన యాంధ్రసారస్వతమునఁ గల గేయవాఙ్మయ మింతవఱకును, గ్రంథస్థము కాకుండుటయన, వాఙ్మయవిమర్శకులు ఆ భాగమును తలపెట్టకుండుటయన నిజమునకు గొప్ప లోపమనకతప్పదు. ప్రకృతము మన ప్రాచీన వాఙ్మయమునఁగల గేయములను పైపేరుతో నిందుక్రమముగా బ్రకటింపబూనితిమి. పాఠకమహాశయ లిందలి గుణములను గ్రహింపజేసెదము—సంపాదకుడు.

భట్టశ్రీకుమారిలస్వామి

మీమాంసాసూత్రీయశాబర భాష్య

వ్యాఖ్యానము.

(విద్యాశేఖర)

వ్యాకరణమునకు కావ్యకృతులకు.

పూర్వకము.

అవ్యయ్య, కర్తృత్వము లోకమునల్ల నిధిస్తున్నప్పటికి భర్తృత్వమునకు కావ్యము ప్రయోగమునకు చెప్పదు. కావ్యవిహితమైనదే భర్తృత్వమునకుగా అందులేమా అట్లు కాదు. అనువక్త శబ్దవిస్తృతి. ఇక్కడ నియమమునకు విషయమేలేదు. కల్పకావ్యము వేసి నియమించి చెప్పవలసి ఏవ్వదప్రాప్తి అనియతముగా ఉన్నదో అక్కడ కావ్యము నియమము చెప్పవలసి. అయితే కల్పకయోగము నిర్ణయముగా ఉన్నదే అనియతముగాలేదు. కనుక నియమము లేకుండునను అవసరమేలేదు. వేసి అన్వయము అప్రాప్తికలదో, అలాగా వికల్పకా ప్రాప్తిలేదో, అందుకప్పుడు కావ్యము ఏమీ నియమము చెప్పదు. మీమత్కరమునకు కల్పక భర్తృత్వములకు గావ్యావికల్పమునకు ప్రయోగప్రాప్తిలేదు గనుక కావ్యముయందు అవసరము గాదు. మీమత్కరమునకు వాటి ప్రయోగము నిర్ణయముగా ఉన్నది గనుక కావ్యము ఏమీ నియమము చెప్పవలసి వుండదు. ఉత్తమ మతిమలందున వైశిష్ట్యకృతము కావ్యముయందు అనువక్త మగుచున్నది. పోనీ కావ్యము నియమము జేయవలసినదాట విస్తరించ మనకొంది వివిధమైన నియమము జేయవలసి! సాధుకల్పములే ఉత్తమోగించవలసి వుండాలి ఎప్పుడును సాధుకల్పములను ఉత్తమోగించుచునే ఉండవలసివుండాలి మొదటినియమము సరియైనదాదు ఎందుకల్లనంటే అసాధుకల్పములకు ప్రకృతిలేదు. అర్థవంతమునకాని అసాధుకల్పములను ఎవరను ప్రయోగించును. కనుక అనియతమున నియమమునకుండ తెల్లగాదు. ఇంక రెండవనియమము ఎప్పుడు సాధుకల్పములను ఉచ్చరిస్తూనే వుండవలసంటే కావ్యముగా ఉండక మోక్షమొదలు, నిద్రామోక్షమునకలబ్బున్నా, మామ్యన్నా, లేచినా, నిద్ర కాల సర్వాకస్థలములను సాధుకల్పములను ఉచ్చరిస్తూనే వుండవలసి వుండది. (ఈ నియమముంటే ముమ్మసకు పీదారమైనది మతియొకటియందుగా!) కనుక రెండవనియమము దోషవృత్తిపాదక మగుచున్నది. అయితే సాధుసాధుకల్పము ఏ భర్తృత్వమున భోగిస్తున్నాను, అసాధుకల్పము ప్రయోగించవద్దు సాధుకల్పమునే ప్రయోగించవలసినది అని కావ్యముయందునకు అవకాశము కలుగుచున్నది గాని మీమత్కరమున అసాధుకల్పమునకు అర్థమేలే దానికి వియోగ సర్వాత్మకమైది! కనుక “వ-చంప సభాభివ్యక్తి” అన్నవృత్తిలే సాధుకల్ప నియమము అసాధుకల్పమునకలబ్బు కాదు. అసాధుకల్పమునకు వృత్తియొకమేలేపోతే నిషేధ మెట్లు కలుగ్గిదు! (పుస్తకము వ్రాయుటకే వ్యాకరణముగాని పాటకుటకు వ్యాకరణము అవసరముకాదు వైయోకణము విభిన్నము మెట్టిటికగాదు మోట్టుచుటకును, పుస్తకములు వ్రాయుటకును ఒకే విధమున వ్యాకరణము ఉత్తయోగము నని మన భూత్యులకు తమ. గ్రంథకర్తలతో అకే సారమును వ్యాకరణమున ఉత్తమంలేదు.)

ప్రమాదముకల్ల (అభావముకల్ల కన్నముట) అక్కడ సాధుకల్పములను అసాధుకల్పముగా ఉచ్చరించు గనుక మనుచేయుట అవసరమంటారు! అది తలచారు. నందు మనకు గల అనుభవము. వేటియొక్క గ్రంథము 24. అభావముకల్లగాని, అక్కడకల్లగాని, అసాధుకల్పము is entirely

జంఘాలకాత్రి (వాసినలేఖన జదివెదను. సాక్షి జంఘాలకు సమస్తా ములు.

"నిన్న రాత్రి సర్కునుకంపెనీలోని చిత్రముల జాడ గోయితిని. ఆ సంఘాధిపతి బహు బలాధ్యుడు. గుండెలపై బెద్ద చాచుకలతో బిందలను బెట్టిచుకొని సమ్మెటలచే గొట్టిం చుకొన్నాడు. పెద్దగొలుసును ద్రెప్పిపాడు. పండ్లతో బెద్ద బరువులనుబట్టిలేపిదీసిపాడు. ఇంక నెన్నియో యచ్చుతములగు తీసులనుజేసిపాడు. అన్నిటికంటె వింతయేమనగా తుదకొక్క యుపస్థాన మిచ్చిపాడు. దాని సారమిది. బుద్ధుడు ప్రేమ మతమును బోధించి భారతీయజాతి నంతను బాదుచేసిపాడు. జీవహింస కూడదని చెప్పుట యతనితత్వ. ఆ మతమున ననే కుటుంబేరి మాంసాహారమును మానివైచిరి. అందుచే దుర్బలులై శాకుమరహితులై భయస్థులై భారతీయులు పాడై పోయిరి. బుద్ధమతము మనఖండమునుండిపోయినను, పూర్వ చారము లింకను మనల బాధించుచునే యున్నవి. వారువీరనక నడుంబున వానిని నూలుకాత్రిములై నా తర్కయోగమునండి మరల్చు తత్వ. (ఉదా. "వస్తున్నాడు" అనే ఉచ్చారణనుండి యెక్కిన ఏకాత్రిము తర్కములది) అర్థాధికానందు అసాధుబ్రతులను కొండలు ప్రయోగిస్తూన్నాడ గనుకనియ మును చేయవలెందరా? అట్లుచెప్పి నీలులేదు. అంతకుము ను కడలికి కొండలు, కొండలెగులచేత కొండలు, అర్థాధికా నముచేయడము. నీటి కన్నటి ఎడమ నియమును చేయడము? అసాధుబ్రతులచేత ఎడమ అధిపాతము తెలిపితే తెలుప నియమి కాజీని కంటిపైకలగ్నించ, అధిపములకొండ తెక్కుట్టుకొండము ... బ్రతులు సాధ్యపాధుక, తర్కమును అవ్యక్తమయములు గావు కనుక నీటి నంగతి తడములో లేదు. తడములముకాని వ్యాకరణము ధర్మనియముకొల కని యెట్లుచెప్పగలము! వ్యాకరణము కాత్రిముకాదు కనుక వ్యయముగా నియమము చెప్పలేదు.

వ్యాకరణము పాదమేయము.

తడమునకకత వ్యాకరణమునక స్వరంకరి పాదము అయ్యునులేదు. ఎందుకల్లనంటే వ్యాకరణము పుడమకకము. పాదమేయమైన వ్యాకరణము అపాదమేయమైన తడము వలె ఎట్లు పుడమము కాగలదు? ఎక్కడనైనను నకర పాద మేయ తడమునకల్ల ఇది ఆ పుడమని అధిపాతము అని తెలియనేగాని అతడత్యధుని ఎట్లంగీకరింతును? కనుక వ్యాక రణము కర్తృభిపాత పుకారమునక ఉపయోగముననే కాని క్షుణ్ణక సాధ్యసాధునిభాగమున తెలుకలదు. వ్యాక రణకార్యమున గోచరింపనే న్నవ్యవహరము మదియొకటి లేదు. ఉపయోగము విషయములందు స్వరంకరి మాలభూత మైన కుగ్రితిని అనుమానముచేత తుహింపిట్లు స్వవ్యవహ రకారములేని వ్యాకరణమునందలి సాధ్యసాధుతక కుగ్రితిని అనుమానింపలేదు. మనువు, గౌరముడు, వసిష్ఠుడు, మొదలైన ఋషులు రచించిన ధర్మకాత్రిములు సాధారణముగా నమా నార్థమునే బోధిస్తున్నవి. పరస్పరము విరోధములేనట్టి ఆస్పృ తికావ్యముల పాదములను దృఢపడుచున్నది. ఇట్టి స్వరంకరి వ్యాకరణముల మూలకుగ్రితులను అనుమానించుట ముగరము! వ్యాకరణము మన్యములు చెప్పేఅర్థమును బోధించదు, కనుక వాటికి కతములకుగ్రితిని అనుమానించుటకవీలలేదు. అంతే వ్యాకరణమును రచించినవారనేక అున్నారు. పాదీవ్యాకరి వ్యాకరణాచార్యులు భిన్నభిన్నముగా అభిపాతించిరి. అందున చెప్పినది ఈయనకావంటే, ఈయనచెప్పినది మూడవ ఆచార్యుడు కాదన్నాడు. ఎడమ చెప్పినది నకరముని మనము నమ్మకలే? ఎడమి నకరము యెట్లు నిశ్చయించగలము? నీ నేమి పుడమము? పాదీని చెప్పినది తరతరకాదంటే, తర తరది చెప్పినది తరతరది కాదన్నాడు. ఇందులో జేసిని విశ్వ సింకము.

స్టో. యది సాధుభిరేతేతి నా సాధో రకగింకరః నియంత్రావీర్యవంతే మా నేదోమః. క్రితజ్యోతే పరస్పరేణచార్యా విగీతవచనాః స్థితాః మాత్రాభివ్యక్తాభివ్యక్తా కింకర్యాభ్యుపగీతామై దేని వ్యాకరణాదీగాం తేదత్యేన స్వరంకరితా సాధికవ్యుత్తేయ సాదేత్యభ్యుత్తేయతా.

యందలుకూడ మాంసమును భుజించి, దేహములను బలసంపన్నములుగఁ బాదవంతములుగఁ జేసికొని భారతవీరులని పించుకొనుట యావశ్యకము. భరతఖండము నుద్ధరింపవలసిన వారలు మీరే! కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగ నారండి యభిప్రాయము తెల్పించిపాడు. ఆతఁడుపన్యాసమునకు కాంతిఁజెప్ప గనే సభవారందఱు మహానందమునఁ గరతాళధ్వను లిచ్చిరి.

"అందువై నేనుఁ గొంత చెప్పవలసి యుండునని తలంచి నేనేమైన మాటలాడ వచ్చునా? యని సంఘాధిపతి నడిగితిని. మాటలాడుటకేమున్నది? ఎవ్వరును మాటలాడఁ దగదు. ఇది పురభరణముకాదు; పతనమందెరముకాదు గ్రంథాలయముకాదు; సర్కునుకా! ఇది యుపన్యాసములకుఁ దగినతావుకాదని యాతఁడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. మీరేల యుపన్యసించితి రని నేనడిగితిని. నాసారంకపాకలో నా యిష్టానుసార మొనర్చున నన్నధిక్షేపించుటకు మీకేమి యధికారమున్న దని యాతఁడు బదులుచెప్పెను. బుద్ధదేవు నధిక్షేపించుటకు మీకున్న యధికారమే మిచ్చుధిక్షేపించుటకు నాకున్నది. మీసారంకపాకలో మీసారంకపనులెన్ని చేసికొనినను మాకేమియు నధ్యంతరము లేదు. కాని భరతఖండమునుగూర్చి, భారతీయులఁగూర్చి మీరే మోచెప్పితిరి. కావునఁబుణ్యరక్షమున భారతీయులలో నొక్కడనుగ నేను మీకుఁ బ్రత్యుత్తరమియ్యవలసినచ్చినదని నేనంటిని. అంతనా సంఘాధిపతి, మిగుల వినుఁగుఁడలతో ఏమిచెప్ప దనిచో చెప్పవచ్చును! మీ కేమియునుగూర్చి చెప్పినను మీకుఁ బనికిరాకపోయినప్పు డెవ్వఁడేమి చేయను" అని పలికెను. అంతనేను సంఘాధిపతి నిలవఁబడిన యెత్తగు స్థలమునకుఁ జొంపి యిట్లంటిని:-

"సాక్షులారా! ఈ సంఘాధిపతి యీరాత్రిచేసిన చిత్రచర్యలన్నియు నేనునుగాంచి మీవలెనే మహానందభరితుండైతిని. అధికబల ప్రదర్శనము చూపఱుట కడ్యురక్షన కము కాకపోదు. నిర్భీరుల ప్రదర్శనమే యాశ్చర్యకరముగు నవ్వడు-సజీవబల ప్రదర్శనము కాకపోవా? రైలుబండిలోఁ బ్రాణముమైననున్నదా? నీటియావిరి బలముతప్ప మఱేదియు లేదే! దుర్భరముగు భాటితో-ధూమకేటము వచ్చువప్పుడు మిగులవింతగా నుండకమానదు. సమద్ర తరంగములు తెల్లని నురుగుతో నడగఁదలవలెఁ దీరమును జేరునప్పుడు విచ్చిరమైన యనుభవము కలుగక తప్పదు. ఇంతవల కేలీటపాకాయకట్టిగఁ బ్రేమనవ్వడు విలక్షణమైన యబ్బురము గలుగకపోదు. ఇట్టి వన్నియు నిష్టబల ప్రదర్శనములు. సజీవబల ప్రదర్శనమునఁగా మనసంఘాధిపతీచేసినచర్య సమాహుమంటిని. ఇచ్చటికే క్రికఁ బ్రాణమున్నది. ప్రాణము తెనుక మనస్సున్నది. దానితెనుక యాత్మ యున్నది. కేవలము మొండితోపుకాదు. గ్రుడ్డిపోక కాదు. సంకల్పము ప్రయత్నము నుత్సాహమునిండున్నవి. కాని లేకపోలేదు. కాని, విశేషమలవాటుమీఁద జరుగుచున్నది. క్రొత్తగాఁ జూచువారికి యాశ్చర్యముగా నుండకమానదు. ఇట్టి బలాభ్యు లిప్పుడెందలో యున్నారు. ప్రత్యక్షుల పాక కాలలో నొక్కొద్దలున్నారు. ప్రతి గ్రామమందు నొక్కఁ డున్నాడు. ఉయ్యాలగొలుసులు ద్రెప్పి పిల్లలనేద్దించి, గడ్డ పొరలునంచి కాపువారి నేద్దించి, చాపకాయపగులఁగొట్టి చాకేవాండ నేద్దించి, దబ్బుదండుకతో-నిద్రదండుకతో- నూరివారి నేద్దించి, కొండలు పీరు లిటు నిరాఘాటముగాఁ జనిచేయుచునే యున్నారు. చదువులోఁబడుగు-సర్కునులోఁ జిడుగు. ఇట్టివారితైపులంటె మాతైపుల నెక్కువమంద్రియు న్నారు. వారిలో వ్యక్తమాంసాహారలగు బ్రాహ్మణులలోనే యెక్కువమంది యున్నారు. ఇంతమాత్రమున విశేష మేమియు లేదు. ఇది మగతనమునకు అక్షణముని మగవారుచేషముగా నాత్యధుకు లానర్యుకొన నక్కఱలేదు. వైవారందఱు కూడ నిట్లే యాచరింపవలయునని యుపన్యాసము లక్కఱలేదు. ఇంత వలకేల? మాసత్యపురమునకు సమాపముననున్న యొక గ్రామ ములో, నొక్క బ్రాహ్మణుడు తన పడమటియా పైకొడిన మునఁ బాలు సరిగనియక పోవునరికి, దాని నాల్కాకొల్లను గట్టు కట్టి పడునాలుగడుగుల యెత్తైన పిధి గోడమీఁదినుండి దాని నావల పాలుతైచెను. ఆతని తమ్ముఁడొక్కసారి 'హాన్' అని కాకిని బెదరింపగా నది గిరిగిటు దిగి వెండ్రుకలన్నియు నూడి క్రిందఁబడి చచ్చెను.

అబలని యన్ని జాతులలోను బ్రసిద్ధికెక్కిన యాఁడువాం డ్రుకూడ నిట్టిపనులను నునాయాసముగాఁ జేయుచున్నారు. 1818 సంవత్సరము 'బర్రామో' సంకలలో నెట్లైం బరు నాలుగవలేదని యూరపు ఖండము నం దంతటను నద్వితియబల సంపన్నయగు 'గోబర్డు' అను పేరుగల్గకాంతా కిశోరుని, దేహబలముతో సంబంధించిన యత్యధుక చర్య

లను బ్రదర్శించెను. అయినడుగుల పొడుగు, మూడడుగుల వెడలపు గల యొక పెద్దబల్లమీఁద దగ్గుల గాఁ గూరుచుండుట కవకాశమున్న జనులతోఁగూడ, నాబల్లను దంకములతో నామె నులుపుగా లేవనెత్తెను. ఒక్కొక్కటి 50 పౌనుల యెత్తుగఱ 30 బరువులను-అనగా మొత్తముమీద 2016 పౌనుల బరువు నామె యొక్కసారిగా నలిమూత్యముగా పరసాహాయ్యలేక మైన లేకుండ నెత్తి కొంతసేపు నిలవఁబడి, వానినొడలు దులు పుకొనినట్లు విదబల్లుకొనెను. 340 పెద్దబల్లలుగల పీపానెత్తెను. 400 పౌనులుగల పెద్దదాగటినికడుపుమీఁదఁబెట్టుకొని నాల్గు సమ్మెటలతోఁ గొట్టించుకొనెను. అకాగటినే తనతలవెండ్రు కలకు గట్టివేల మీదనుండి వైకెత్తి విలాపార్థముగా నూనెను. తగ్గివేనుక కాలిని పుద్దతోఁ బట్టుకొని వైకెత్తి తన తలపైని పది యడుగుల యెత్తువలకుఁ బోవునట్లు పండ్ల బలిమిచేదానిని విసకెత్తెచెను. రెండుటన్నుల బరువుగల తన ప్రయాణపుబండి, సారధి బుద్ధిలోపమున మట్టిలోఁ జక్రముల యిరుగులవలకు దిగిపోయి, చిక్కుకొనగా-బండిగుట్టుములు దానిని లాగలేక యాఁగిపోయినప్పుడు అమె యటకువచ్చి యాయాస లేక మైనఁ జొందినట్లుగఁపడకుండ నిరరుల సాహాయ్యమును లేకమైన బొందకుండ, నాబండిని మట్టిలోనుండి యూడఁబెట్టికి యావల నున్న మంచివేలను బెట్టెను-ఇంతపని చేయలేకున్నను నిందు లోఁ గొంతభాగముగు పనితైనఁ జేయువారు నారీతులులలో నెందరో యున్నారు. అబలలగు వారే యింత వింత పనులు చేయుచుండగా-మగతనమని-పాదమచి-ప్రజ్ఞయని-వెట్టివెట్టి మాటలాడుకొనుచు-నింక మీసానుదరి వైచుకొనుచు - మెడ అన్ని దగిలింజికొని - అహమ్ములు విడచుకొని - యేమొగములఁ బెట్టుకొని మీరు తిరుగుచున్నార? ఇంక నాలస్యమొనర్పక, గునపములను గొడ్డళ్లను గూలివొండ్రకిండు. గొలుసులను ద్రాళ్లను జంటిపిల్లలున్న బీదవాండ్రకిండు. చాపాటా బండలను జాఁకీరేవులలోఁ బాలువేయుడు. సర్కును గుట్టుములు జెటకా బండ్రకుఁ గట్టునెడల గిరిగిటు లెరుగును. గావున గానుగవాండ్రు కొనునెడల వారికెదుల వెల కమ్ముడు. ఈ మీసాచుగ్రితో జేకమాన కిప్పుడు పనిలేదు.

ఇట్లంటిని నిరుత్సాహ పడవలదు. దేహబలము సంపా దించుకొనఁగూడ దని నేననువాడెను గాను. ముఖ్యముగా సం పాదించుకొనవలసినదే. సంపాదన ప్రయత్న మావశ్యకము కా కుండ సహజమగుటచే నది సర్వజనులకు సమకూడుచునే యున్నది. ప్రపంచచక్రవర్తియు క్రమగు బల మందఱకుండనే యున్నది. కాన మీరు సంపాదించిన బలమవశ్యకమని చెప్పుచున్నాను. అదిదట్టి నిరుపయోగమని చెప్పుచున్నాను. అది వృథ-వృథ-మామూటికి వృథ యని చెప్పుచున్నాను. దానిని సంపాదించుకొనుట తుపయోగవలచిన కాలము - కన్యము- థనముకట్టి దండుగ యనిచెప్పుచున్నాను. మీకింత బలమున్నం దులకు మీరేమిచేసినారు? బలమున్నందులకు ఫలముదేర్చిచిప్పు లువెట్టి గొడ్డళ్లతో నొడ్రు చీల్చింపుకొనుటయేనా? సమ్మెట లువెట్టి అహమ్ములమీఁదఁగొట్టించుకొంటున్నారా? బలమున్నం దులకు గాల్గులములోఁజేరరాదా? నా సైనికులలోఁజేరరాదా? రక్షకొద్యోగులలోఁజేరరాదా? జేక నేవయిట్లుచేయరాదా? పో నిండు ప్రతిగ్రామమందు ననదినమును సంసారులసాత్తునుసారిం చుచు వారిని బాధించుచున్నవొంగల ఉషద్రవముల నాటం కపెట్టి ప్రహసించేయరాదా? మీబలము పరులకేరితిగా నుప యోగపడుచున్నది. పరులమాటయక్కఱలేదు మీసంసారము లకైన బహుళముగ నుపయోగపడుచున్నదా? దినమునకొ క్క మేఁక, నాలుగుకొల్లు, చిండెడుపాలు, రెండుచీసెలు నేయి, నీకేసరిపోతే! నీవింకసంసారమున కేమిపెట్టుచువు? ఇన్నియొబెడ దిని నీవుచేయుచున్న ప్రయోజకత్యమేమి? గొలుసును ద్రెప్పెద వా? ఆమాత్రపుబినికెంత కేరీరము, నిట్టియనస్సు, నిట్టియాత్మకల నీవే కావలయునన్న మాటయేమి? గొడిగేత ఈగొలుసు క్రెంప లేదా? అంతకుమూడుబెట్టబలముగల గొలుసును గూడవలీల గాద్రెంపునే? నాకింకదెలియక యడుగుచున్నాను. నీవిశేష మేమి.

ఇదికాక- కండలపుట్టికెనీవు చేయుమహాధిక సాధనము చేసివృద్ధయోశము తలచుగాబెద్దదగును. కాదేని దానికి స్థాన చలనముకలుగును. నరములన్ని యుండెగ సాగిపోవును. వైపుష్టియు నాకారకర్తలత్యము, బాహ్యరూత సౌష్ఠ్యము నే నీవు చూచుకొందువు. కాని, తేహము న నున్న ర క్త ము జాతాపుగా సంకియుఁ గండలలోనే లింకగలుగింకెచ్చినందు తలక నారక్త మన్నట బహుళముగాఁ దిరుగునట్లు చేయుటకు నీవృద్ధయోశమేంక యసాధారణముగా, నవ్యభావము గాఁడలటికె తగనిపని చేయవలయునో, యందులకు వృద్ధయ

మ. అభ్యుదయమునకాని శాస్త్రము కలదుగానుండదు. మహా
యను, నెల్లూరు, కృష్ణానదీతీరములు, మొదలగు పీఠాధి పీఠము
కొండలు ఘోరములే! అల్పమానము, సతిభావము సంపన్న
మను నగు సరేయిగొట్టు మాహాత ముఖమున ఫిరంగి గుండె
వర్ణములు వెనుకీ ముక పోవుటయే కాక - మువ్వ పోవుటయే
తో ముగించుటకై వెనుకవెనుక నుడాయించుచుండ - బల
పులు మోయుచు నేను తెలుగు అమెరికాపాఠశాలకు బల
నమన్వికమున నాస్త్రియో గుట్టుకా లీమృతమున గౌర
వా దిట్లు దినుచు నుండునట్లఁ జూపుట! మామట! యని
తలఁచుట యిందుచుండును. పెద్దకేరములో శాస్త్రము పా
చ్చును నెట్టి యాశీర్వాదమును లేకపోయిన అదలకంటె
పిల్లలకి ప్రాప్తియొనర్చుటకు ప్రాప్తి కలది (గేటు
తెచ్చుట, అరచి గుల పొదుపు వాటిని కానిగాని తన నేన
లో భటునిగా నారంభము చేయుననేలేదు. ఈవిధమున
నిలువరాదీ - పెద్దకాని పిదప న్యాయపుల నమృతము
యోగము యుద్ధమున బరాజము మొందెను. పొదుగుకాని
పెద్దకాని తెలుగు కింటిక బలగ్రతులనున్న ఘోరముం
డున నేనుగూడ నుండెను. అంతవరకు కాదుకానిమిద
నున్న నేనుక యానామముమీద నుండెను. బలాధ్యునకుఁ
దిడి తిరుగుటను యోగిక దెప్పితిరుగుట నుండెను.
నామలరా! అంతశాస్త్రము ప్రభావమునాని యంగలము
తోఁ బరియేర్చుచి కాటియాకంఠ దిశసగల కత్తిరథా
నమా! రాంధ్ర చిత్తరం దిశసగల యుర ప్రభావమా! అని
గాక యీకాలపు యుద్ధములలో నెట్టి కేవలముతోఁ బని
యొనర్చుచి! కొటియంతి నాకాస్మరణ మింతగల పొదుగు
గోలి కాంతాఁదెట్టి కత్తిర కాత్తము విసరియెచుండ
బలము బలమునాని నేవులాడుచుండలే! శాస్త్రమునకే
తనగానలదని నిజములలో నచ్చులముతోఁ బనియెన్నది!
మీరందఱు కేవలము నుండునట్లగల మహావీరులగుడరని
గర్వము కలదు. మీ చర్యలలో శాస్త్రము
కలన నేదో యున్నదని యెంచుకొనుట.

విధిలోని దొంగిలాయుధముల మీ ప్రవర్తనమెట్లెట్లయో
నాకు చోకవడలేదు. మీరు నాగరములకాత్తగొమ్మలగా
గడుగుననుగాఁ గాలక్షేపము చేయుచున్నార. బుట్టుకు
గాఁబెండులను నమలి (మింగులకానికంటె బుట్టుమీద
నమ్మిం బుట్టుకొట్టిండుకొకకాఁ దెట్లెట్లకాదు! ఒక
అగోపిస్తానాని! శాస్త్రమునకు యజ్ఞగోకుల యెంత
ప్రభువా కేవలము మింగుటికాని! శాస్త్రమునకే తప్పదని
యెంచుట యంగ్రహము. పోవము తక్కువయని చుట్టర
ప్రకటించుచున్న మీతోమ్ము! మీరని మంగళముల
నమ్మితిని నెంతో తీవ్రత దండగానున్న మీభార్యల నడు
ములకంటెయును. బంగారము బంగారమున నేనులే నచ్చుట
నాని! శోభనాని యెట్లుండదలంజి మీమంగలులట్లు
నాని! శోభలేదు.

సర్వభూమి సరకానుదని జన్మము శాస్త్రము. దానన
యుద్ధమునకై భద్రప్రభావమునే కాపాడింది. ముందొది
తనబుద్ధి బలముతోఁ చతురంగలమున గల్పించి యాయాట
భద్రము లాగుగానెల్ల, యానిని రణరంగకర్మగమకాదిసా
మ్యములన్నియు విలాసార్థముగా చోధించెను. 1782 వ సం
వర్సమున శిల్పార్థ మట్టిదిలో కేరుకుంట్లనుండి యొక్క
భాటులకేను అంత వొక్క ప్రాప్తికే శ్రీ, చంకనన్న
యెద్దలు కిల్లలతోను బాటునగిరి బాంబుమీదఁ జిక్కుల
అని, దానిలోనికత్తి కాని యెంతల ప్రాణముతోఁ గాపా
దెను. ఒక్కనాడొక్క కాంత-వేళ జ్ఞప్తియను-అన్న నుండు
నెంతలచోవుచుండగా భయంకరమున పెద్ద పెట్టికత్తి యె
దుడుగాఁ బరుగెత్తుకొని తచ్చుచుండెను. దానిని దిప్పించుకొని
పాటిపోవుట కామెను మీలేకపోయెను. అప్పుడునంతక దాని
తెనుకగా నిలుకలదీ-దీన రెండుకాళ్ల నుడిగిగాకామన
తలలో దానితల కింటిండు యిమిచ్చి మోకాళ్లతో గొంతుపై
నెక్కి యెక్కను గెత్తుకెత్తు మనిమించెను. అచటకానైన
నేమి! శాస్త్రములకానిని దీని. శాస్త్రమునకు లింగభేదము
లేదు. మీ రల కెందుకలదె తాముకట్టికొన్న వాడుకాదు. గున
కుములే నుండెలతోఁ బాడిమియకొన్న వాడుకాదు. నామకా
నిచ్చి శాస్త్రమునుదెత్తువానిని నేననలేదు. నీలంజివాని నెవ్వని
ప్రతినిధింకలేదు. బలమునకే శాస్త్రమునకు సంబంధము లేక
దుర్మార్గులము చెప్పవలసివచ్చెను. మీరు చేయుచున్న
దీని నీ అంశమునకు లాభము లేదనుట కింతమారులు
న్నది. క్షమించుము. మీ గొంతు కాంతి కాంతి.

మహాకవి కాళిదాసు.

(గొల్ల పూడి శ్రీరామమూర్తి గారు)

కాళిదాసు వికటక శతాబ్దము వాడని జలవృత్త మంది
కులు నిర్ధారణ చేసియున్నాడు. ఆతన శతాబ్దము వాడని
తనవర్ణించుటకు నిర్ధారణగా నున్న కొండలు విద్యా నులు
వైవాదమును సంజేపించు చున్నారు. శ్రీమతమునకు పూ
ర్వము వికటకశతాబ్దము వాడని కారణములను నిరూపించు
టకు ముందుగా వారివాదమును సకారముగ జన్మించి శ్రీమ
తములు న్యాయము. వారి వాదము మూడు యంశములమీద
నాధారపడి యున్నది (1) నవనరత్నములవాదము (2)
పునరీధరణ వాదము (3) కొరూనవాదము.

(1) వీరిలో మొదటిది:— నికరీయాదిత్యుని యాధాన
మందు తొమ్మిండు శతాబ్దము గల రని యు, నందు
కాళిదాసు అనునొక వరాహ మిత్రులు రిలేక
శతాబ్దమువాటి వారని తీర్మానించుచు, నాకారణములననే
కాళిదాసు గూడ వారి కాలమునే నిజమిది యుండవలె
నని చాక్కది కలగగారు తనవర్ణించిరి. ఈవిషయమునే
చాక్కది భండార్కరు గారు కూడ నామోహించిరి. నామ
ముల విశ్వము పునఃవిశ్వమున నాకర్మముగా స్థాపించ
లేదు. ఎంతో యొక కాళిదాసును బహుళః యొక నిక
రీయాదును ఈకాలమున నుండిన యుండవచ్చును. కాని మన
కాళిదాన మహాకవియు నికరీయ మహారాజును వీరంజ
యన్యులు గనుక వారివాదము నిజవశాలదు (2) నేడ గ్రీ థ
ననుదాయము. తరువార కొంతకాలము సంస్కృతము కంపూ
ర్ణముగా మూలబడి ననియు, తిరిగి రిలేక శతాబ్దములందు
పునరీధరణమున నున్ను చాక్కరు మట్లుగారు యభి
ప్రాయపడిరి. వరాహమిత్రుని రిలేక శతాబ్దము వాడని నిరూ
పించుచు వారివాదమును బలపరిచిరి. వారు చెప్పిన మధ్య
కాలముందు సంస్కృతగ్రంథములు వివిధ కాళిదాసుల
ననుటకు చాల నికర్యములు గలవు.

Dr. Peterson's Essay on Panini.

(8) ఉజ్జయినిరాజు నిగమించు మేమును కొరూరు
యద్ధమందు (544 (క్రి. శ.) వరాహితుల చేసిన విషయము
పాంచాత్యదేశమునందు ముఖ్యమైనది. ఏకాదశాశ్వాస
నికరకము మనకే మొదలకా ముగించి, దాని యారంభము
600 సంవత్సరములకంటె గల్గినట్లును రికార్డులలో వాఁడను
601 వ సంవత్సరమునుండియే కర్ణవహించుటచేత. ఈవాదము
కేవలము నిర్ణయ మైనచే! 600 వ సంవత్సరమునకు పూర్వము
నికరకమునకు సంబంధించిన కాననముకట్టి చూడగల్గిన
ఈ వాదము భంగమైపోవును. మహారాష్ట్ర నిరంజనమున
మారకతేకులు 494 వ సంవత్సరపు తేదీగల మండేస కాన
నము (Mandesar inscription) గలదు. మహారాష్ట్రము
464 నుండి 508 వరకు రాజ్యముచేసినట్లు నిర్ణయించుచు
మారకతేకును నికరకమును యొక్కటె యగుటచే 494 వ
సంవత్సరము నికరమరకము నని యాగును. కనుక కొరూరు
వాదము ఖండింబడినది.

వైవాదముల ననుసరించు వటికొన్ని వాదములు నిర్మూ
లనవలసివెదము. (1) కెక్సొగవాదము (2) మిత్రగుప్త
వాదము (1) కాళిదాసు మేఘదూతయందు నిర్మూలము
వర్ణమందు కెక్సొగులను నూపించెను. అరకశతాబ్దముందు
జీవించినట్లయు ఆకాన్ (Asang) అను వాని కేవలమై
ట్లయు కెక్సొగుడన వాని నూచుకా జెందునని న్యాయము
కర్తయును మల్లికార్జుని బుద్ధివంత యూహించెను. కెక్సొ
గులములు కాళిదాసునకు ననుకూలములు. వారిలో మొదటి
వారు కాళిదాసునకు కేరుకులయ, రెండవవారు పరమమిత్రు
లనియు తెలియుచున్నది. తారావాధుని వాదనరీతిగూడ
ఆకాన్ కాలము కెక్సొగుని తరువాత 40 సంవత్సరములు
తరువాత 900 సంవత్సరముల యెయున 578 వ సంవత్సరము
తేజువచ్చును. ఈ గ్రంథముయొక్క పరిమాణము సంక్షేప
స్వభావముగ నున్నది. ఏమి యనగా క్రీ. శ. పూర్వము 548 వ
సంవత్సరములో మృతిచెందిన వాధామక పానకల దైన కాక్త్య
సింహుని శ్రీమత పూర్వము మూడవ శతాబ్దము వాడని నిరూ
పించుచున్నది. అది బహుళః కెక్సొగుని కాలమును తెలియ
జేయవచ్చును. వాని ననుకూలములైన కాళిదాసు మహాకవి
కాళిదాసుని నిశ్చయించుటకు నిర్ణయన నికర్యము లేదు. (2)
కాళిదాన మిత్రగుప్తమను నామములు రెండయునకు పునః
దొక్కడే యనియు, ఏయిది మిత్రగుప్తమని గ్రంథమైన రాజ
తరంగిణి తాత్పర్యమున కాళిదాసుని గ్రంథములలో

చాలాభాగమును పోలివని కలిగియున్న దనియు, మఱియు
నికరము కాళిదాసుని కాస్మిరదేశాధికారిక తేన ననునది.
ఇది ఈ విచారణచే చాలావఱకు ప్రామాణికత కల్గియున్నది.
రాజతరంగిణి కైలి కాళిదాసుని శ్రవితో యేమోత
మును నుండెను. రాజతరంగిణి కేవలము శాస్త్రభాషనము
ప్రాయము మిత్రగుప్త నుదాహరించెను, గాని కాళిదాన
మిత్రగుప్త యొక్కము నూపించలేదు. క్షేమేంద్ర కవిగూడ
తన యాచిత్య విచారచర్యమును గ్రంథముందు యుభయములకును
భేదము గనుపఱచెను.

ఇక కాళిదాసు శ్రీమత పూర్వము వికటకశతాబ్దము
వాడని నిరూపించుటకు గొన్ని సరియైన హేతువుల జూపిం
చెదము. కాళిదాసు 634-వ సంవత్సరములోపుగా దని యొక
గ్రీకునాగ నమ్మకమునది: విషయము. 472-వ సంవత్సరపు
కాలమువాటి వాడని తర్కభూతియును యోకాశ్చర్యము కాళి
దాసునందీ స్వప్నముగా చాలాభాగములు ఎత్తివ్రాసెను.
కావున కాళిదాసుని కాలము 634-వ సంవత్సరము 472-వ సంవత్స
రములమధ్య. Dr. Peterson's Essay on Panini
తరువాత గమించు రిక్తమును నను యశ్వభాషాను బుద్ధు
జీవితము కాళిదాసు దెలిసియో దెలియకయో కాళిదాసుని
వివిధ గ్రంథములనుండి కలఁబావలకు రచనలను గ్రహించెను.
Sacred Books of the East Vol XIX అశ్వభా
షాని పాంచాత్యదేశమున కాళిదాసు అశ్వభాషాని నుండి
కంటె అశ్వభాషాని కాళిదాసునందీ కలగిపోయినా దని
నమ్మింబడు నాన సకలకాలము. అశ్వభాషాని కాలము
78-వ సంవత్సరము నిర్ణయించబడినది. కనుక కాళిదాసు
యెంతకు పూర్వమువాడని తెలుచున్నది. మారకకాన్ మిత్ర
యు ననునది, కాళిదాసు చరిత్ర సంబంధమైన పుస్తకమిత్రు
నని మహారు అన్నిమిత్రుని యుదాహరించినట్లు గన్పట్టు
చున్నది. మార్యరాజ కంఠపుడతటి రాజును చంపించి పుస్త
మిత్రుడు మగభరాజ్యమున అశ్వాజ్యముగా నాళిమించెను
శ్రీమత పూర్వము 144-వ సంవత్సరముందు జీవించిన తరువాత
అన్నిమిత్రుని నుండియు వాని యాధానమును నుండియు,
ననుకూలము కెక్సొగుగా (వానక. కనుక కాళిదాసుని
నానకముందు నానకమైన వానియొక్కరందీ పుస్త
మిత్రుడు శ్రీమత పూర్వము 144 వ సంవత్సరముందు జీవించెను.
78 వ సంవత్సరమునకు పూర్వమును శ్రీమత పూర్వము
144 వ సంవత్సరమునకును మధ్యకాలమునాని వాడని తెలిస
యెట్టిచాయను నిరూపించెను. ఈ వాదానికర్యము
కాళిదాసుని వివిధ గ్రంథములందును నెవలలబడిన చరిత్రా
త్మక నూచనలచే దృఢముగా బలపఱచబడినది. వీరికా
ర్తాముగా కేవలములందును కర్మమంతయును యనఁజు,
పరసిమల, మాము (Huns), కాంభోజులు, కలింగులు,
మఱియు హిందూనేత్రు నదిపొద్దులందు గల తరతరవాకులు
రాజ్యములు విసిగుటియి వేర్వేరుగా నుదహరించెను. వానిని
నుండి కాళిదాసు కాళిదాసునకర్యము, కాళిదాసు నిజమితి
నని తలఁచుచు కాలమువాటి పరతేయుల యొక్కయు
వరకాజ్యముల యొక్కయు స్థితిగతులను బాగుగా పోలి
యున్నది. అనగా శ్రీమత పూర్వము ఒకటవ శతాబ్దము.

కాళిదాసు గ్రంథములందు కలదుగా గాంబజు
తర్కభాష మతాభిప్రాయములు వేరంతమూర్తములు గీరల
యొక్క కాలమునకును, 7 వ శతాబ్దముందు జీవించిన గొత్త
మరకురునకు కేకరాచార్యుల వారిచే శ్రవితానించబడిన
వేరంతకాత్త వివాదకాలమునకును మధ్యకాలము నాటి
నని దెలియజేయును. వాని యొక్కరకర్త గీరలయందును
వేదాంతముల యందునుగల బ్రహ్మకర్తలనే నానఁజు
ట పోలియున్నది. (తనవోత్పత్తి స్పష్టికరణ సంవత్సరమున
కేకరాచార్యుల వారిచే శ్రవితానించబడిన యాసాధారణమును
మాయానిదాంతము గాళిదాసునకు దెలియవచ్చుగ గన్పట్టుచు
న్నది కాళిదాసుని తర్కభాషనము శ్రీమత పూర్వము 84 శతా
బ్దముల వాటి రాత్రి తర్కభాషనమునకు వరమైనదియు, 6 వ
శతాబ్దము నాటివేరంత తర్కభాషనమునకు పూర్వమునదియు
నగును. వారనత్యమును నూర్చున వివిధ చట్టము, చార్యము
నకు కిత్తు గూర్చిన క్రిమిలము చట్టములను యుదాహరించుట
బట్టి కాళిదాసు మనపుత్రులవాటి వాడనియును, వికటకశతాబ్ద
ముందు జీవించిన స్వలికావడను బుహుస్పతి పూర్వము
వాడనియు తెలుచున్నది. ఎందుకల్ల ననగా మను కాలమున
చార్యమునకు కిత్తు మరణమే! క్రిమిలము యని మారుచు నని,
బుహుస్పతికాలము నాటికి మరణముగాని జనమానాగాని
విధించుట కేకకాళిదాసుగల్గెను. మగభతేకు యొక్కయు, వాని
మగభతేకును కల్గియుండెనని తెలియజేయున్నది. వైవర్త్యము
అన్నిటికంటె కాళిదాసు శ్రీమత పూర్వము వికటక శతాబ్దము
వాడను నని నిర్ణయించెను.

India in Parliament.

Harikishen Lal's New Role.

Mr. Montagu's Gesture.

(REUTER'S.)

LONDON, February 24.

In Commons, replying to Sir W. H. Davison and Lord Curzon regarding the appointment of Lala Harkrishan Lal, formerly sentenced for participation in the 1919 rebellion as a Minister in the Punjab, Mr. Montagu said that the proper place to consider the title of the Ministers is the confidence of the legislatures was in provincial councils. The Speaker intervened when a number of other questions were put. In this connection, he said that Commons had given practically Home Rule or something akin to Home Rule to the Councils and the less it interfered with the Councils, the better. Mr. Montagu said that, of course this nomination was made by the Governor of the Punjab without a suggestion from the Imperial Government or the Government of India. As a matter of fact, he never knew of the appointment until some time later. He submitted that the Punjab legislature had a remedy in their own hands if they thought that Lala Harkrishan Lal was unworthy of its confidence.

A Stabilised Rupee India's Trade Position.

LONDON, February 23.

In the House of Commons, Lieutenant W. Sugden invited a statement on the question of stabilising the price of the rupee, thus assuring Indian traders of the need for immediately resuming trade relationships with Great Britain.

Mr. Montagu, replying referred to the abnormal state of the Indian trade position, which last year, showed an adverse balance of Rs. 43 crores, compared with a favourable balance of Rs. 125 crores in 1919. The Government were anxiously watching the situation, but, in view of the extent of sterling resources and obligations, he did not see the practicability of intervening effectively in support of Indian exchange, he fully appreciated the drawback of the present position, but the causes were worldwide, and beyond individual Governments' control. He pointed out a similar instability of sterling, franc and other exchanges.

The Esher Report.

Replying to Colonel Yate, Mr. Montagu said he hoped very shortly to announce a decision regarding the steps taken to carry out the recommendations in Part V of the Esher Report, in respect of improvements in the conditions of service of the Army in India.

Default of Traders.

The Executive Committee of the India section of the Manchester Chamber of Commerce has passed a drastic resolution with regard to the trade situation in India, unanimously recording a condemnation of the Indian dealers refusing to pay drafts while exchange rates were below two shillings per rupee. They contend that this is contrary to all principles of fair dealing, and the Executive feel that such violation of the sanctity of contracts will jeopardise future commercial relations. The Executive, while sympathising with Indian dealers in their present difficulties, is unable to advise Manchester shippers to submit to the dealers' drastic action; neither can they associate the Chamber with a recommendation to grant them concessions.

The Manchester Guardian supporting the Delhi Legislative Assembly's resolution, in favour of the Government of India's control over the Indian Army, considers the programme of Indian Moderates demands, with regard to the Indian army functions as the only safe and sane policy. The paper urges the Imperial Government to make it clear that they intend to maintain it.

In the House of Commons, Mr. Rupert Gwynne asked whether the Indian Medical Service had neither received the benefit of accelerated cadre promotion granted in the British army and R.A.M.C., nor accelerated time promotion granted in the Indian army, and whether the reason given for the exclusion of the I.M.S. from the British army and R.A.M.C. cadre acceleration to a Lieutenant-Colonelcy, was because the Indian army had not it, and whether from the Indian army time-scale acceleration to field rank, because the R.A.M.C. had not it, and what was the object of placing officers of the I.M.S. in this disadvantageous position.

Mr. Montagu asked for particulars, and said that, in the meanwhile, he could assure Mr. Gwynne, that there had been no discrimination against the I.M.S.

Standing Committee.

In the House of Lords on a motion of Lord Lytton, it was decided to appoint a Committee of eleven Lords to join the Committee of the House of Commons as a Standing Joint Committee on Indian Affairs. Lord Lytton explained that the duties of the Committee would be purely advisory and explanatory.

U. S. Silver for India. Lord Reading Criticised.

LONDON, February 17.

The Morning Post's Washington Correspondent, referring to Lord Reading's speech at the English Speaking Union dinner, says that the action of the United States in sending silver to the East was authorised by the Pittman Act, which met with some opposition, but was passed on the 23rd April, 1918. The full text of the Act appeared in the Daily Official Bulletin. There was no attempt at concealment, Lord Reading is wrong in stating that his was the first public utterance on the subject, and he was equally so in saying that America had since made no claim regarding the matter, thus implying that it was a free gift.

The last annual report of the Secretary to the Treasury says that of the British Government obligations held by the Treasury 122,076,633 dollars are regarded as having been given for purchases of silver under the Pittman Act, 17,633 dollars being for interest. Details of the arrangements for payment follow, and until interest and principal are fully paid up the British Government has to enable Americans to obtain rupee credits at the same price as Englishmen, by permitting the United States Treasury to tender for Government transfers on the same terms as British nationals.—Pioneer.

Irish Situation.

Serious Reprisals.

Horrible Tales Day by Day.

(REUTER'S.)

LONDON, February 24.

Serious reprisals are reported to have taken place in Ireland. Twenty houses at Bally Longford County, Kerry have been destroyed by fire after two Auxiliaries had been killed in the ambush, and nine houses and shops have been burned down at Roselea, County Fermanagh, following the shooting of a Unionist merchant. As a result of the ambushing of the Crown forces at Mount Charles Donegal, a pitched battle in the streets ensued in which a girl and a policeman were shot dead, and a number of buildings burned down. Business has been suspended and schools closed. The majority of the inhabitants have fled to the neighbouring villages.

Serious Cabinet Differences. Coalition Ministers' Attitude.

LONDON, February 24.

The Daily Sketch states that there is a serious difference of opinion in the Cabinet over the Irish question. Several Coalition Ministers strenuously object to the policy of reprisals, particularly the conduct and status of the Black and Tans. Unless new decisions are taken quickly, says the paper, serious split in the Cabinet is inevitable. It is suggested that the Black and Tans should be disbanded or brought under military discipline and that a Supreme Court should be established to hear the appeals against the court-martial decision.

St. George's Chapel Windsor. Threatened Collapse.

LONDON, February 24.

According to the Dean of Windsor, the historic building, St. George's Chapel, Windsor, the burial place of many English Kings, is threatened with collapse. In a letter to the press, the Dean appeals for funds to restore the building which, he says, will be closed next Easter for three years for repairs. Twenty thousand sterling has already been subscribed which is enough for the first year's work.

Unemployment Insurance. The Act in Commons.

LONDON, February 24.

The Government's Unemployment Insurance Act Amendment Bill was today read in the House of Commons for a second time and passed without division. Mr. Macnamara said that State provision would be increased from four and half millions sterling to over five and quarter millions, and they would provide sixty two millions for unemployment donations for ex-service men. The benefits would be extended from fifteen to twenty-six weeks in any one year and weekly amount would be increased to 18 shillings for men and 15 shillings for women.

English Summer.

LONDON, February 24.

The Summer time in England begins on April 2nd and ends on October 2nd.

Russian Trade Unions. Red Army's Revolt.

LONDON, February 24.

The Daily Telegraph's Berlin correspondent says that a telegram from Moscow states that the executive of the Communist party adopted, by 62 votes to 8, views of Mr. Lenin in favour of leaving trades unions, a large measure of freedom instead of making them merely the executive organs of the Soviet Government as advocated by Mr. Trotsky. It is rumoured that Mr. Trotsky is much chagrined and has resigned the presidency of the army council. It is also rumoured that a part of the Red Army in Moscow has revolted in favour of Mr. Trotsky and that there has been fighting in the streets.

Conspiracies in Egypt. Terms of Punishment.

LONDON, February 24.

CAIRO.—Sentences in the Vengeance Society conspiracy case are promulgated. Seven death condemnations including Abdul Rahman Bey, Local Secretary of Egyptian Nationalist Delegation, are all commuted to fifteen years penal servitude. Fifteen sentences to various terms of imprisonment are reduced to periods varying from twelve to two years. Punishment of thirty lashes on eleven of accused has been annulled.

The British Budget. Excess Profits Duty.

LONDON, February 23.

Mr. Chamberlain announces that, after providing £10 millions for refunds and approximately £1 million for interest as prepayment, the amount of the excess profits duty paid into the Exchequer from the 1st April 1920 to the 19th instant was £191 millions.

Imperial Exchange Option of Colonies.

LONDON, February 23.

In the House of Commons, replying to a question with regard to the policy governing the inter-Imperial exchanges, Mr. Bonar Law declared that, in case of the Colonies and Protectorates, as far as possible, the Government maintained the stability of exchange in relation of sterling, unless it was advantageous to the Colonies to link up exchange with another area.

The Middle East.

The Mesopotamian Mandate.

Question of Alteration.

(REUTER'S.)

LONDON, February 23.

Replying to questions on the subject of the publication, of the Mesopotamian and other mandates, Mr. Bonar Law said that the matter had been discussed by the British and Allied Governments, and the terms of the mandate, which had already been submitted to the League, would be published, but the Government regarded this in a similar way to the negotiation of a Treaty, while recognising, at the same time, Parliament's right to refuse to adopt it. If the House wished to alter a mandate, it could accept the mandate with alterations, upon which the mandate would return to the League. He believed that the French Government intended to publish a French draft of the mandate immediately.

Persian Affairs. A Cossack Government.

LONDON, February 22.

Official circles learn from Teheran that Persian Cossacks, headed by Riza Khan have taken possession of Teheran and are overthrowing the new Government.

Riza Khan refuses to accept the Anglo-Persian Treaty in its present form. The intention is to create a new army of national defence and deport the most serious political offenders. The Cabinet's first meeting is to-day.—Pioneer.

LONDON, February 21.

TEHERAN.—About 3,000 Cossack troops from Kazvin two batteries of 4 guns each, headed by Riza Khan Sardar, entered Teheran at midnight last night, taking possession of the town without encountering serious resistance.

The advancing army was met at Mehrabad near Teheran by Persian and British representatives, to whom Riza Khan announced his intention of establishing a military Government at Teheran, with a view of defending Persia against the Bolsheviks after the withdrawal of British troops. There was some street fighting, but the only casualties were amongst the guards offering resistance. The Cossacks are policing the streets and guarding the foreign Legations. The town is quiet. The bazaars are closed. There is no hostility to foreigners on the part of the new Government. Many arrests are expected.

Ex-Ministers Arrested.

LONDON, February 25.

Reports received in Paris from Persia state that calm prevails in Teheran. The bazaar is closed. Cossacks have made a re-distribution of wealth and have effected a number of arrests, including several ex-Ministers and some Princes. The rebels declare their respect for the Shah and their abhorrence of Bolshevism. The coup de tat is evidently not directed against the British.

DIVORCE IN ENGLISH CIRCLES. Question of Validity.

LONDON, February 23.

An important issue concerning the validity in Great Britain of divorces granted in India, was raised in the Divorce Court to-day, when the petition of Captain Reginald Keyes came up for hearing. Captain Keyes, who was formerly in the West Kent Regiment, was married at St. Paul's, Calcutta, in 1916, and obtained a divorce in the Punjab High Court in 1918, which was later made absolute. Counsel said that the petitioner was bringing an English suit on the grounds of security, in order to make his position safe.

The Attorney-General, for the King's Proctor, who attended in response to the President's request, said he was bound to submit that there might be grave doubts whether Indian Courts were empowered to dissolve marriages where the parties were not domiciled but resident in India, and whether they were able to grant a divorce, effective in Great Britain. After referring to Section 2 of the Indian Divorce Act of 1869, he asked if the word "reside" in it, meant "residence" or if it had the more pregnant meaning of "domicile".

The Attorney-General said there was no doubt that in order to validate divorce beyond the territory where it was granted, the foundation of jurisdiction must be permanent domicile. He pointed out that His Lordship's judgment might render it necessary, in the public interest, to take certain steps.

The next question was whether the Imperial Parliament could have authorised the Indian legislature, contrary to the fundamental principles of divorce legislation, and if India had this power, why not the colonies.

Sir Henry Erle Richards, on behalf of the Secretary of State for India, said that the latter placed great importance on the question of divorces granted in India during the past fifty years to resident Englishmen. There had doubtless been many re-marriages and children, whose legitimacy depended upon the validity of the divorces. If those divorces were now decided to be invalid, one would be faced with a most difficult position, which could only be cured by legislation.

Sir Erle Richards submitted that the limitation of the Act to Englishmen domiciled in India gave it a limited application to Europeans and converted Easterns, because few Englishmen were really domiciled in India. He argued that the Indian Courts throughout had been given jurisdiction with regard to Europeans matrimonial matters. It would cause a great scandal and confusion if people divorced in India were regarded as married in Great Britain. He contended that India stood in a special category, different from any Colonies, owing to difference of conditions, and the usual domicile test would be fatal in the case of India.

The President reserved judgment, after which the taking of evidence in the case proceeded.

Georgia and the Bolsheviks. Enemy Repelled.

LONDON, February 24.

A Georgian official telegram claims the repulse of the Bolshevik attack on the 20th instant with 2,000 prisoners and a large quantity of booty. It states that Tiflis is entirely out of danger.

The London Conference.

The Sevres Treaty.

Turkish Nationalists' Demand.

(REUTER'S.)

LONDON, February 23.

The delay in the proceedings for the Conference yesterday was due not only to the illness of the Turkish Grand Vizier, but to the difficulty of reconciling the claims of the two Turkish delegations, each of which insists that it is the sole official representative of the Turkish people. Bekir Sami Bey, head of the Nationalist Delegation, declares that he is determined not to give way to either the Constantinople Government or the Greeks. He says that the Nationalists desire a free and independent Turkey. Meanwhile, the Greek Delegation is equally uncompromising and is stated to have been spurred up by telegrams from Athens, which were sent on behalf of King Constantine.

The rival Turkish delegations attended this morning's Conference which was adjourned until tomorrow after a hour.

A communique says that Tewfik Pasha and Dikirsame Bey both expounded the general principles of the restoration of peace in the East. They were invited to specify him more concrete form their views on the points in the Treaty of Sevres, which they desired to be modified.

German and Turkish Delegates.

Dissatisfaction is expressed in British circles at the dilatoriness of the Turkish delegation, as shown in to-day's meeting of the Conference. Despite the fact that they had months to consider the matter, they were absolutely unable to advance a concrete case. The German delegates, who are arriving in London on Saturday, are similarly in a state of indecision at present, experts on sub-Commission disagreeing with regard to recommendations.

"The Big Three."

It seems that, while the British are not adverse to the Greek idea of cutting the Anatolian knot with the sword, the French and Italian military experts declare that a Greek advance to Angora would be madness. The Italians urge an agreement with the Kemalists and say that otherwise, facing a gigantic inter-Allied expedition, there will be a hopeless deadlock. It is stated that France, as she is not hopeful of any immediate settlement of the Near Eastern question, favours negotiations for a general armistice on the Turkish Nationalist fronts, during which time the Allied forces would be withdrawn from Asia Minor and the Allies would then act as joint mediators between the Greeks and Turks.

M. Venizelos.

LONDON, February 24.

It is announced that M. Venizelos will shortly confer with M. Calogeropoulos, in order to discuss the best means of retaining for Greece the advantages conferred upon her by the Treaty of Sevres.

French Army Estimates.

LONDON, February 24.

PARIS:—Report of the date head of the Chambers Committee dealing with the army estimates, proposes a reduction of nearly six million sterling on total of 260 million put down by the Government.

Island of Yap.

Dr. Wilson's Note.

LONDON, February 25.

A Paris message states that Dr. Wilson's note to the Council of the League of Nations declines to recognise Japan's control of the Island of Yap on the ground that the Island is an essential part of the Pacific cable system and that a free use of it cannot be restricted or controlled by any power.

British Cotton.

LONDON, February 16.

It is reported from Manchester that, although the market has not definitely improved, spinners and weavers are so short of work that they are willing to accept contracts at a decided loss, and buyers are seizing this opportunity. Bids from India tend to improve, and there is buying of light miscellaneous fabrics, besides occasional business in grey staples chiefly for Calcutta. Manufacturers hope trade will soon be sufficient to lift prices to a more profitable level. *Pioneer.*

The Jute Trade.

Depression in Dundee.

LONDON, February 16.

Dundee reports are less cheerful. There is insufficient business being done in jute to make prices more than nominal, and the quality of raw material is low. It is computed that, on the average, spinners have on hand six months' supply of jute, working a "forty-eight hours" week, bought at ten to fifteen pence per unit above the current rates. Heavy losses are unavoidable. *Pioneer.*

Hurlingham Prices.

A "Times" Protest.

LONDON, February 16.

The *Times* polo correspondent announces that Hurlingham, having spent large sums on the stands for the American Cup matches, proposes to charge, 5, 10, 15 and 25 guineas for seats and strongly protests against such prices, declaring that five guineas should be the maximum. *C. & M. Gazette.*

LONDON, February 23. The Senate of Aberdeen University has granted the Honorary Degree of Doctor of Laws to Sir George Carmichael.

LONDON, February 24.

NEW YORK:—Postal aviators have arrived at Hozelhurst aerodrome, Long Island, with mails from San Francisco. It is estimated that the flight occupied thirty-three hours and twenty minutes.

Legislative Assembly.

Madras and Incometax.

The Nankana Tragedy.

(ASSOCIATED PRESS)

DELHI, February 24.

Mr. Mukundaraja Iyengar, Member of the Legislative Assembly, has been informed by the President, that his interpellation on the externment order passed by the Pudukotah Durbar against Mr. S. Satyamurthi, of Madras has been disallowed under Rule 8.

Mr. Narayandas Girdharidas also asked (a) Is the Government of India aware that in the Madras Presidency, Guzerati and Marwadi assesses to income tax who have been customarily maintaining their accounts in their own languages are required to furnish an English translation of their accounts and statements in addition to their accounts and statements furnished in their languages to the income tax authorities. (b) Does a similar practice obtain in any other province where large numbers of assesses maintain their accounts in a language, which is not a vernacular of that province. (c) Do the Government intend to consider the desirability of dispensing with this requirement wherever it may obtain and of directing the local Governments concerned to employ a sufficient number of accountants conversant with the language in which such accounts are kept and thereby obviate the necessity for an English translation. The reply was (a), As stated in my reply to a question in the Legislative Council on the 11th September 1920, the order of the Madras Government is not that the translation of accounts must be in English but that it must be either in English or in one of the five specified vernaculars of the presidency. (b) I am not aware of any similar practice in other provinces. (c) The Madras Rule itself shows that the staff which at present deals with the income tax work cannot do the work without the assistance of the translations which the rule requires. The Madras Government like all other local Governments are at present considering proposals for a large increase in the special staff employed for income tax assessment and the Government of India will recommend to the Madras Government that in formulating their proposals they should aim at doing away with the necessity for any such rule.

Mr. Bakshi Sohan Lal in moving for an adjournment of the House to discuss the Nankana Sahib tragedy said that for the last six months they had been hearing of many quarrels in the Sikh shrines in many cases attended by casualties but in no case had the result been so horrifying as in the latest phase of the movements. The speaker read all the press Communiques that had been issued on the subject by the Punjab Government and said that popular estimate of the casualties stood at 195. This was a very serious matter and the Government should make its position clear on the issue. When the speaker was proceeding to move his resolution the President called him to order and said that the parliamentary procedure was that when an adjournment was secured a discussion should follow and if after hearing the Government the mover desired to press his motion and if the motion was carried, it meant a vote of censure on the Government. At this Mr. Bakshi Sohan Lal resumed his seat.

Sir William Vincent assured the House that the Government fully realised the extent to which the Sikh feeling on the matter was touched and that they had fullest sympathy with the sufferers but he regarded the present motion with considerable apprehension as it would establish an unsound precedent to this Assembly. The administration of law and order was a provincial matter and the Punjab Government had adequate machinery to deal with it and therefore felt that this question should have been brought before the local Council. If another trouble arose in Bombay or in Bihar or in any other place and the Home Member was asked to explain then the position of the Central Government would be impossible. He therefore apprehended that this resolution sought to set an unsound precedent for this House. However he was glad to give the entire information that he possessed on the subject. The first information that reached him was through non-official sources. Then came an official telegram confirming the serious affray. The Government of India at once sent a clear line message to the Local Government to ascertain the full facts and wire them as the figures in some non-official reports were put at 130 and 195. The main reason for the Government to send this telegram to Lahore was that there was danger that these disorders might react on other places in India. The Government received a reply that the Governor with the Executive Councillors and ministers had proceeded to the place and that investigation was conducted with all possible vigour. When the Governor reached the spot he expressed his full sympathy with the sufferers and assured them that full measures would be taken to bring the guilty to justice. His Excellency talked with many people and produced a good effect on their minds. Owing to the serious nature of the affray troops were sent and now order having been restored troops would be recalled and the Police force strengthened instead. The shrine had also been placed in the hands of a committee consisting of many respectable Sikh gentlemen.

Mr. Hailey speaking on Bakshi Sohanlal's motion for adjournment explained the position of the Central Government in regard to the matter and wished the mover not to press his motion.

Mr. Bakshi Sohanlal pointed out that he simply meant to bring matter to the notice of the Central Government and would not press it.

Exactly at four P.M. Bakshi Sohanlal moved adjournment of the House to discuss Nankana Sahib tragedy as he felt that the matter was very serious, the number of casualties being popularly quoted at 195.

Sir William Vincent said the Government had full sympathy with sufferers, but law and order being provincial matter he viewed the present motion with considerable apprehension, for it sought to establish unsound precedent to the Assembly. It was impossible for Central Government to explain such incidents every time that disorders occurred, especially when they were within the full competence of Local Governments. The Punjab Government had adequate

power to deal with the present case and this question should be brought before the Local Legislature. When the news of the affray reached Lahore, the Governor with Executive Councillors and Ministers proceeded to scene of occurrence and expressed full sympathy with sufferers and assured people that full measures would be taken to bring the guilty to justice. Troops were sent and order was restored. The police were now being strengthened and troops withdrawn and the Shrine was placed in the hands of a Committee of respectable Sikh gentlemen. Government could have done nothing more and the speaker appealed to the members of the Assembly not to say nothing at this stage that might prejudice the case of either party. They had also to consider that for sometime past a movement was on foot to forcibly turn Mahants out of some shrine for their waste of income and it was possible that the same movement was the cause of this incident. The Assembly should therefore leave the matter entirely at the discretion of local Government.

Bhai Man Singh suspected that perpetrators of the crime got encouragement from Government officers.

Mr. Hailey took strong exception to Man Singh's aspersion against the Government officers, before any facts were known either to him or to Government. Discussion should be confined to ascertain all that Central Government knew about the incident. Bakshi Sohanlal did not press his motion as he simply desired to bring the matter to the notice of the Central Government.

The Assembly adjourned till 1st March when the budget would be presented.

Mr. Kamat moved that the Indian Legislature be given an opportunity to discuss before any action was taken on the reports of any committee appointed by the Government of India or the Secretary of State and said he believed this procedure would work as a safety valve. The present Legislature was a greatly representative body and was manned by members who had made a great name in administrative fields. The public would also feel satisfied that a spirit of mutual trust prevailed between governments and actions. He was quite alive to the difficulties which were either highly comprehensive and technical or required prompt action. The rules that the Secretary of State would frame on the subject should provide against such exceptional cases of reports.

Mr. O'Donnell, Home Secretary said the motion as drafted attacked the position of the Governor-General by asking the Secretary of State to frame rules to tie the hands of the Government of India by a formal regulation. According to the Government of India Act the administration of civil and military affairs was vested in the Governor-General and Secretary of State had no powers to frame rules of the kind. Notwithstanding this, the committees and commissions were of different nature, which could not also always be under the purview of the Assembly. Certain reports, like the Mesopotamian report required immediate action in the interests of humanity. Then again the second category of reports required prompt action for which no special session of the Assembly could be summoned. Further reports of committees of Naval and Military matters might not be discussed with regard to public safety and lastly reports of committees affecting foreign states or relations with Indian Princes were not the concern of the Assembly. Committees could be appointed on any subject.

Dr. Nandlal also appealed that the co-operation of legislature be sought on all possible occasions.

Mr. Hailey said no action had been taken on the Esher report as the Government wanted the opinion of both houses on the report and it was in this spirit that they wanted to work in future. The Government would place its views before the Assembly and would receive criticism of non-official members.

Sir Godfrey rose to correct Mr. Hailey as action in certain respects had been taken on the Esher report.

Mr. Hailey said he meant no action was taken on controversial matters.

The Home Member then asked the mover if he still intended to press his resolution.

Mr. Kamat said that in consultation with the Home Secretary he would modify his resolution so as to put it that the Government of India so far as practicable would allow the Indian legislature to discuss the reports of the committees. The amended resolution was carried.

Dr. Nandlal moved that a committee consisting of elected members of the Legislative Assembly be appointed to enquire into the internal causes of the raids in North West Frontier Province and to suggest as to what suitable and practical measures may be adopted to put an end to the raids. The speaker gave an account of the recent raids committed by Wazirs, Mahsuds, Mahmands, Khotwals and other tribes and their predatory habits of centuries old. Dr. Nandlal had hardly come into the middle of his speech when he was called to order by the President that under standing order 23 the House must proceed with the motion for adjournment and called upon, Mr. Bakshi Sohanlal to formally move the same.

The Assembly adjourned till 1st March.

Bombay Market.

BOMBAY, February 25.

Very depressing feeling was prevalent at the opening of the market to-day; but actual trading did not reveal any serious shrinkage. Weakness of cloth and yarn is partly set off by low exchange and cheaper cotton and oversold position of market absorbs shocks which bearish factors are persistently giving of late. Operators are waiting for budget before committing to a definite line. Miscellaneous section was slightly weak and bank shares remained unchanged.

Foreign Money Orders.

Rate of Commission.

DELHI, February 24.

Extraordinary gazette notifies that, in case of foreign sterling money orders, rates, of commission shall be Rs.1/12 for every sum of five shillings or fraction thereof.

A Disastrous Fire.

RANGOON, February 25.

A disastrous fire occurred at the Military Police quarters at Mandalay, on Saturday afternoon, destroying over sixty houses. Many families have been rendered homeless, besides losing all their possession. A spark from the cook-houses is believed to be the cause of the fire, which spread rapidly in strong wind. There has been no loss of life, but several had been narrow escapes. A number of goats have been burnt in the conflagration.

(ASSOCIATED PRESS).

POONA, February 25.

The whole of Poona City observed hartal to-day to demonstrate public feeling regarding the visit of the Duke of Connaught who arrived here this morning. The Municipal Reay Market, Dana Bazaar, Budhwarpet, Bhawanipeth, Ravivar and all other big centres of business are closed voluntarily. Last week, three big public meetings were held at Shivaji Mandir, Bhojiali, and Reay Market, presided over by Seth Dastmohamed Bhopa and Gulam Dastagir, respectively. A public meeting under the presidency of Prof. Paranjpe will be held this evening on the open ground of Shanwarwada to record public opinion regarding the Duke's visit.

POONA, February 25.

On the occasion of the Duke of Connaught's visit to Poona there was a successful haral in business quarters of the town. Poona gets its supply of vegetable from the neighbouring villages and its vegetable market is daily a scene of hundreds of villagers trying to dispose of their vegetables. To-day, however, the market presented a *deserted appearance, not a single* shop being open. Business firms and commercial houses situated in Budhwar Peth and other similar localities remained closed with but few exceptions. Some of these were seen to be doing business in the morning and would probably have continued to do so but for the repeated entreaties of non-co-operators and the pressure they brought to bear upon them. A crowd of boys and grown up men were patrolling the streets in the morning persuading the few unwilling proprietors of restaurants and provision shops to close. Tongas and other conveyances were plying for hire as usual.

The Sanitary Association's Deputation wait upon the Hon' ble Khan Bahadur Ghulam Hussain Hidayatollah, Minister of Local Self-Government on March 18th to press the question of Poona drainage on his attention.

Propaganda in Poona.

POONA, February 25.

Principal Gidwani of Gujrat Vidyaapeetha paid a visit to Poona last week. He delivered an address to the Local College students emphasising the necessity of boycotting colleges in response to the call of the motherland. On the 24th, he delivered another impressive speech to a largely attended meeting of all college students in Shivajimandir. Mr. Chintamanrao Vaidya presided. Principal Gidwani replied at length to Messrs. Honnah and Jayakar's contentions. He averred that non-co-operation movement was not an educational movement, but essentially a political movement based on spirituality. He exhorted all to practise Swadeshi by spinning and using *Khadar* and feelingly appealed to all to render national service. After a vote of thanks proposed and seconded by Mr. Gadgil and Mr. Paranjpye, the President concluded the proceedings. Mr. Gidwani left for Bombay en route to Ahmedabad.

The Viceroy's Soothing Balm.

ASANSOL, February 24.

H. E. the Viceroy's reply to the deputation representing the Mahomedan elected element in the Bengal Legislative Council and the Legislative assembly Gentlemen :—

I am very glad to have had this opportunity of meeting you here this afternoon and at having had laid before me one more representation on behalf of the Moslem community. With regard to the present situation I need hardly remind you, though perhaps it is worth while doing so, that I and my Government have repeatedly brought your contentions to the notice of His Majesty's Government and of the peace Conferences which have been sitting in Europe on this question, may I remind you that early in the stages of the Peace Conference the Secretary of State, Lord Sinha and the Maharaja of Bikaner who were then representing India at the Peace Conference stoutly fought your case before the Peace Conference but in as such as none of these gentlemen could be said to represent strictly your community. I asked certain other gentlemen to go actually before the Peace Conference itself and plead the Mahomedans cause and they were His Highness the Aga Khan, Mr. Aftab Ahmed and Mr. Yusuf Ali, Gentlemen, not only have we done this but every memorial which any sections of your community have forwarded to me has been forwarded to the Secretary of State and has been supported in the most strenuous terms not only by official documents from my Government but by personal telegrams from myself, so that I can assure you from first to last, and long before the non-co-operation movement began that we as a Government and I as the head of the Government strongly supported your contentions not only before His Majesty's Government but also before the Peace Conference and lately in order that we should leave no stone unturned for your case to be represented not only adequately but to your own satisfaction we have again asked certain gentlemen unofficially to go to Europe and present your case there—His Highness the Aga Khan, Mr. Hasan Imam and Mr. Chotani and Mr. Chotani is accompanied by Dr. Ansari who will be acting as his Secretary. I should think a recapitulation of what we have done and what we have attempted to do such as I have laid before you this afternoon ought to convince you and I hope does convince you that we have left nothing undone which we could do in order to support your case. I am not acquainted with what is going on in London at the present movement. I have no knowledge either official or private of the Conference which are taking place, but I can assure you that from first to last we have espoused your case and we have fought it in a way which if I was at liberty to place before you the communications which we have sent none I think would satisfy every individual. In conclusion I must again express my great sympathy with you and my determination to the last moment to press every point, which we can, in favour of your representation.

Lt. Governor's Fears.

RANGOON, February 25.

The Lieutenant Governor to-day inspected the Rangoon City Police and addressing them advised them to disregard the efforts made to seduce the loyalty of the police by Mr. Gandhi and others.

LAHORE, February 25.

At the Punjab Legislative Council to-day discussion on Mr. Rajendra Nath's resolution regarding Amritsar indemnity was resumed and after two hours debate in which several official and non-official members took part, the mover asked the President to put the resolution to vote. The resolution being put to vote was carried 56 voting for the resolution and 13 against. The Council adjourned till Monday 28th, instant.

GUNTUR, February 26.

Guntur Congress Committee Secretary wires:—

Arrangements are being made to preach Non-co-operation and Swaraj on the occasion of Maha Sivaratri on 7th March at Amaravati and Kotappakonda. Boy Scouts and workers of the Guntur District are urgently required. Intending workers are requested to meet the Editor of the Desabhimani before the 5th of March. Collections are to be made in the district for Tilak Swaraj Fund. Ardent non-co-operators are requested to arrange bringing of the Gandbi Prabhas. All persons collecting monies for Swarajya Fund, propaganda work, national education, etc., are requested to obtain the authorisation certificates from Sriyut Konda Venkatappaiah Pantulu. All boxes will be opened in Guntur.

POONA, February 25.

There was only a small and select gathering of officials present on the platform of the Poona Station then the special train containing Field Marshall H. R. H. the Duke of Connaught and Starbearn and Members of his staff steamed in precisely at 9 A.M. As soon as it had come to a standstill H. R. H. the Duke appeared and at once every hand came to salute. Stepping from the train, the Duke was greeted by Lt. General, Sir William Marshall G. O. Commanding-in-Chief, Southern Army and immediately introduced his staff officers Major General Sir Wyndham Knight, Deputy Adjut and Quarter Master General, Southern Command, Brigade General W.H. Norman, General Staff, Southern Command, Major Burmester Assistant Military Secretary and Captain R.E.V. Cavendish A.D.C. Civilian Officials were Mr. Pratt Commissioner C.D. Mr. G.O. French Sessions Judge, Mr. A.F. Hudson, Collector of Poona, Mr. R.L. McCulloch, Dy I.G. of Police, Mr. L.P. Apte, President City Municipality and Khan Sahab P.B. Messman, President Suburban Municipality. The front portion of the station was tastefully decorated with flags and coloured bunting, with palms, flowering plants and ferns. The route along which His Royal Highness proceeded was also richly decorated. From the centre facing the Royal Saloon a rich red baiz carpet led to the outer porch. After a brief introduction to those present, His Royal Highness was conducted to the entrance where four or five motor cars stood ready to convey the whole party to the Race Course where the chief function of the morning, the review of the troops and presentation of colours, was to follow. His Royal Highness was accompanied by Sir William Marshall and Captain Cavendish in the first car while the other members of the Duke's party and officers of Southern Command with Mr. L. Robertson, I. G. of Police followed up in other cars. The entire route from the railway station to the Race Course was kept clear of traffic by the police. There were gatherings of people at most of the road junctions to see the Duke pass, but the roads are mostly too narrow to permit of crowds lining the sides. It was at the Race Course, however, that the chief function of the day was to take place and it was to this point that large crowds wended their way from the early hour of the morning. The scene here was therefore one of vivid animation. Prior to the arrival of the Royal Field Marshall strains of martial music had heralded the march of regiments to the General parade ground. As each unit arrived it took up the position allotted to it so that the spectacle that burst on view on reaching the ground was that of small army standing ready to accord Highness the tribute due to his exalted rank. On the right of the line facing grandstand were artillery less one battery which was to fire the Royal salute of 31 guns in honour of the Duke's arrival. Next the artillery were several squadrons of cavalry and then in quarter columns of regiments 110th Mahrattas Light Infantry and the colour party of 120th Rajputana Infantry in order, Argyll and Sutherland, Highlanders, Lincolnshire Regiment, Sappers and Miners and other units with some boy scouts and girl guides on either side of saluting base. The whole parade was under the command of Major General S. H. Climo C. B. D. S. O, late of the Waziristan Field Force. Immediately in front of the troops stood a small dais tastefully decorated with flags and coloured bunting with flags aff alongside it from which rich rolls of Royal standard broke to faint morning breeze when H. R. H. the Duke's car was seen approaching. On either side of the dais were enclosures set apart for European and Indian Officers warrant Officers and N. C. O's and families, but it was behind this gathering that one saw the greatest gathering of all. For all the seven stands of W. I. T. C. enclosures were packed full of European, Parsee and Hindu ladies and gentlemen while the enclosures were likewise full. It was well that the majority of the people had shelter of roofs above them as the sun was very trying during the hour or so the ceremony lasted. As H. R. H. the Duke appeared on the ground massed bands struck up the national anthem and troops presented arms, the cavalry and mounted officers saluted with their swords, one brilliant flash of sunlight glinting off polished weapon testifying to the provision with which the movement was carried out. Mounting his charges H. R. H. the Duke rode forward to inspect the lines of troops accompanied by Sir W. Marshall and other Officers present. The inspection completed H. R. H. the Duke rode slowly back to the dais returning the salutes of the military in the neighbouring

enclosures. At the word of the Command each of the 110th Maharattas and 120th Rajputana Infantry with their colour parties marched up. The old colours were slowly paraded, past each company, while the national anthem was played. The colours were then eased while *Auld lang syne* was struck by the band. H. R. H. the Duke then stepped forward to where the new colours lay - across the piled drums and handed each in turn to the Indian Officers of the colour parties who received them on bent knee. His Royal Highness then addressed a few words to the colour parties on the work of each Regiment during the war and the ceremony was over. To the inspiring strains of the well known march British Grenadiers colour parties then marched back to their allotted sections and the whole of the troops marched past the Duke who took salute. The parade concluded with three cheers for the Duke and when these had been given His Royal Highness rode to the centre of the ground and called for three cheers for His Majesty the King Emperor, the Duke himself leading the cheering in hearty fashion. This concluded the morning ceremonies. Before leaving the ground H. R. H. the Duke thanked Captain Tod and Mrs. McCulloch for the attendance of 'boy scouts' and girl guides who he feared, had had a rather trying time that morning. The Duke then motored back to the *Polo Vista* where he is the guest of Sir William and Lady Marshall.

POONA, February 25.

Addressing the colour parties after presenting them with
colours at this morning's parade H. R. H. the Duke of
Connaught said :—

110th Mahratta Light Infantry and 120th Rajputana Regiment.

I have great pleasure in presenting you with your new colours to-day. Both of your regiments had a terrible time during the late war but not before." You had earned distinction by being mentioned twice in despatches for gallant work at Kurna and Chaiba and were present in all the actions before forming part of the garrison at Kutel-Amara. During that period you both suffered the worst fate which can fall to the lot of a soldier that is of surrender, *but this only took place when the heroic garrison was practically wiped out by sickness and starvation. You have however this thought to console you that you did your duty to the end. I can realise the terrible hardships you endured while in captivity from sickness and starvation to to-day you are reformed once more and have your colours presented to you and I feel sure you will honour and guard them in the future as you have in the past. These colours as you know represent your sovereign and your country and I hand them into your keeping being confident that you will ever cherish and faith fully guard them*

రాజమండ్రి) ఆర్యాపురం ఆంగ్ల గ్రంథాల ముద్రాణ శాల
21వ తేదీని నోట్ నర్దుండిగామించిరి.

గంజానుబిల్దా హీరమంజులమున ఈ నెల 19 రేదిని
 త్తూ. తరినాపెటెగూర్చునున్న మున నభి జిత్తి నహాయా
 త్తూతునున నున్న తిమ్మనాన ను లొంగుబడితి.

గోదావరి జిల్లా పంచాయతీలు 20 వేల వాడు
 కాలము బొమ్మలూరి కుందర భాషయ్యకాశ్రీ గారి ఆధిపత్య
 మాక్రింగ మద్యకాన సేవకము, వ్యవసాయ శాస్త్రము గురించి
 సరే జరిపిస్తాడుగా బరిగొడుగుడు.

ఫి.నవంబరు 25 ను తేదీన కన్యాశుల్కపురపు గూడ జంబా
యంతాపిఠి పంతుల భవనమునకు వచ్చిరి. ప్రేమిణులకు గత
రక్షణ గారితములనును, గతరక్షణ గారచ్యుత కన్యాశుల్కపు
రంబిది తెలుగు లాక్షిదలతో సత్కరించిరి.

అంధ్ర మహాకవులకు ఒక విన్నపము:— మహాకవి
యొక్క మునుపటి ఎలరికి భక్తయొన నహామము కా. ఇంక
నలసియున్నది. అట్టి సమయమున మన తెలుగు కవిత్వంపులు
గాంధీగారి జీవితమునుగ్గ జరమార్చుట, ఆజ్ఞాపములు,
జేకనేక, మొదలగు విషయములు యునునాగట్లు మిక్కి
గ్గము తొమ్మిది వర్షమునకు మించినదా రసవత్తనము,
మలభిష్టమును, అను కైలి ప్రాసితమ కను కేరము,
స్వమముగా ప్రాయము త్వరలో నాజు తంపియో గాంధీ నవ
రక్తియాలమును కేరతో ప్రస్తావము, నవ్యాత్రిని యమ్మ
లాభము కలతను స్వరాజ్యధికి నమర్పించెద. — సింహాద్రి
సర్వినా రాంబరాయా 3, నరమడు.

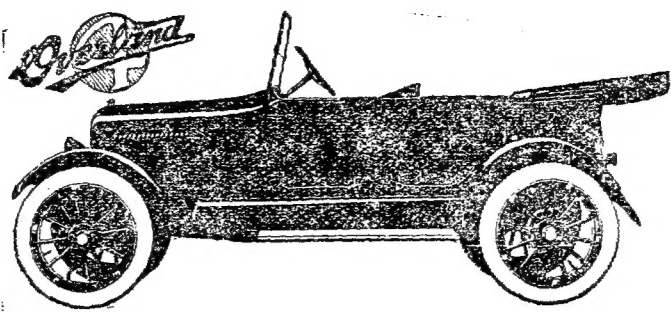
[illegible]

అందఱు, ఫిబ్రవరి 28:— ఇండియాలోని నేల కాటా
 సెంట్రల్ యేర్పాట్ల ద్వారా వ్యాపారము కనుబడి
 తోని కామస్యనభావముతో వాటిని ప్రభుత్వనభావమున
 నుండ 11 మంది యువకులె నని ప్రభుత్వ నభావము లెట్లు
 ప్రభుత్వము నీర్పాద ముగియించుటకు. ఈ కనుబడినా దురద
 ణము నిర్వహరము యువకులందఱును నిలువ గాను చెప్పి

హిందూ దేశమునకు నిదర్శనము

ప్రస్తుతము ధర లాభకరముగా ఉండుటవలన ఇప్పుడే మీరు ఓవర్ లాండు కారును కొనుడు.

ధర 1-కి రూ 4,750 లు మాత్రమే.

మా వద్ద స్టాక్ లో నుండు ఓవర్లాండు మాదిరిగానే యుండు నట్టి రకముల కారులను గుటి చియే ఈ క్రింద తెలుపబడి యున్నవి.

ధర 1-కి రూ 4,750 లు మాత్రమే.

ఇప్పుడే తంతి వచ్చెను.

అడిన్ కో., నుద్రాను.

ఓవర్లాండు 4 కారులు కలకత్తానుండి థిల్లికి 40 గంటలు కాలములో నిజవక పూర్తిగా బాటమీద ప్రయాణ చేసినవి. అభివీయలుగా ఇవి కరిగించబడినవి. ఎంజను ఒక గంటకు 47½ మైళ్లు చొప్పున ప్రయాణము చేసినది. రెండు కారులు పోటీకి బయలుదేరినవి. రెండును సరాసరి నూటికి నూరు చొప్పున చక్కగా పందెమును జయించినవి. మెకానికల్ టెస్టునకు గాను మధ్యన అగలేదు. చక్రములనుండు రంధ్రములు పడలేదు. అత్యద్భుతమైన జయము. హిందూదేశమునకు ఇది నిదర్శనము.

అనేక మైన విషయములు.

కొంతకాలమునకు మునుపే ఆస్ట్రేలియాలో కలిగిన పెట్రోలు కలెక్షనలన మూడు ఓవర్లాండు కారులు ఆగిపోయినందుకు నిదర్శనములు గలవు. ఒక కారు ఒక గాలను పెట్రోలుకు 42½ మైళ్లు చొప్పున ప్రయాణ మొనర్చినది. ఇంగ్లండులో కొంతకాలమునకు మునుపే ఒక ఓవర్లాండు 4వ కారు అటుదిసములలో 1262.48 మైళ్ల దూరము ప్రయాణము చేసినది. 23.47 మైళ్లకు ఒక గాలను పెట్రోలు చొప్పున వ్యయమైనది.

మెకానికల్ టెస్టు నిమిత్తమై మధ్య అగలేదు. సరాసరి ఒక గంటకు 30 మైళ్లు వంతున ప్రయాణ మొనర్చినది!

ఓవర్లాండు నిదర్శనములను గుటించి లెక్కలేనిది మేము మీకు తెలుపగలము. మీరు మీ ఓవర్లాండు కారును కొంటారా?

అడిన్ కో. అండు కో. లిమిటెడ్,

ఓవర్లాండ్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు, హంటురోడ్డు, నుద్రాను.

బింగోలు వార్తలు.

(వివేక పాఠశాలనుండి శ్రీ ప్రభుత్వమున కనుబడుట) వారి దృష్టికి.

మాతృభూమి నుండు ఉన్నతపాఠశాలనుండు బహు విద విజయములకు సంబంధించిన కాలము, కాల గ్రామములనుండి వచ్చిన అంగీకారము నేర్చుకొను యాత్నలు. అందు వల్లనుండి వివిధ విద్యార్థులనుండి గలరు. ఈ విద్యార్థులు విద్యార్థులను జేయుచున్నారే కాని, యిది వరకు వారినిన్ను సాక్షాత్తులు ఈ వర్తమానము వారి కలిగిన వంతులయే కాని, వారికి అనేక వాతావరణము లేయింపుకొను నుండుటలే, అప్పుడును నామకాలముయే యుగో, (విన్నపాలుగారకు యో, ఇ రాలండు దొరగాటోని చెబుచు ప్రలాదక్షిణి. ఈవని యెవరు చేసియుండులో యిది దెలుసుకొనుట బోధించుటకుండు తొంబదిమందివారకు విజ్ఞప్తి అనుగూ మన కలిగియుండునూడ తెలియదని, విన్నపములనుచే కాని కేసు బయటపడలేదన్న కోవకులే వారందరిని చెప్పుకొన వరకు పాఠశాలకు వారినివ్వకందే రెండు దినములు అన్న మనూడ తెట్టకొంది. అప్పుడు, భారా వెంట్రోనియ్యగారు, బింగోలమున, రెండు దినములకు వారికి పాఠశాల అన్న దానుజేసిరి. అంతట వర్తమానము చెబుచు కలంపుతో మింగవరకు రేటికడయును పాఠశాలకు రావలసినదియో భోజనము తెచ్చెదననియు, (విన్నపాలుగాను చెప్పినట్టి! అంతట వారినివ్వమనములు దెలుపుకొని వాటిని తొలగించిన పాఠశాలకు వచ్చినవని నెల విడిచి వచ్చియుండు, నిరవకారులకు బదిలించి దీక్షితుల జేసిరి. అట్టికటి మేమందరనున వారిని దీక్షితులకుండి తొలగించినన్న పాఠశాలకు రావని విగ్రహముగ గోలజేయసాగితిమి. అంతట, వారిని వెల్లిపొమ్మను పోవండుటలే, అన్ని జేవులకు వాయుజేవుడు పాఠశాలకు, మా (విన్నపాలుగానికి పాఠశాలకు కర్మము నినిసిపొలుగాడు, ఇచ్చట వివేక తయిదర్శనాల దాక్షిణ్యగాడు విగ్రహ వారి సామానులను గడులలోనుండి దీసి బయటపెట్టి ఆదినము సాయంకాలమే అందరిని వారి వారి గ్రామములకు పొంగవేసిరి. వీరందరకు వరకు విచ్చటికి కచ్చుకు బహు దక్షురకు. మూడు వర్తమానములకు తేదట.

అంతట పాఠశాలలోనుండు, శ్రీ ప్రభుత్వ పాఠశాలయును మాతృభూమినుండు కలు యన స్మృత్యగాడు, విద్యార్థులందరకు నిరవకారులనియు, యిట్టి కలిగికుట పాఠశాలగారియు, వారిని ఈతూరమన్నించిన వారు మన్నన కోరదరనియు చా

మారకు జెప్పినను, మా (విన్నపాలుగాను వట్టివట్టు విడువ నందుకు తంతావకరము. మూలమునకు కరిగియు నమింపినను, దైవముజేసి తెలిస శ్రీ ప్రభుత్వ విద్యార్థులకు నెచ్చట నై పాఠశాలపాఠశాలలో స్థల మొనంగిన బాగుండును.

హిందూరాజులనుండి దీక్షితుల జేసినవారి పాఠశాలకు రప్పించువరకు ని. పరిటిక్ మొక్కతైన మని జెప్పించిన పాఠశాలకు మునిజేసిన మని చెప్పెను. అంతట 21 సోమ వారము వాయుజే వర్తమానో రాలో ఆని తెలిసికొనుటకు పాఠశాలకు తెలుపులెరచిరి. హిందూవిద్యార్థులందరకు కలిగి వారములు ఆరొక్కముగ కర్మము జేయడం, అర్ధరాత్రికే పోయి పేరు తినికొనటం, నాడునాడుగండి బహుయములకు చెక్క వార సోమవారమునాడు, గొర్రెయందరకు ముదోపన్నరము విడుపుచున్నను శృతిజెందగ అందరికంటె గుండుగ పాఠశాలకు బయగెడిరి. అన్యాయముగ, మీరివాత శ్రీ ప్రభుత్వము నూడ దైవముయూ నమ్మకట్టి చేడియొరని చెప్పకలెప్పను.

వంగోల పాఠశాల.

ఈ పాఠశాల శ్రీ ముర టుగలూ ప్రకాశంపురు ముగిరిలే, మంచి పుణ్యమునందు తెలుపుబడిది. శున్న మరగలనివలె వికడిన ప్రభుత్వమునకు నిర్భయిగాయ టయే అంతట తొక్కాను. ఈ పాఠశాలనుండు యిప్పటికి నుమాను నూటకు పుణ్యయొనుండు బాటకు విద్యార్థులను జేయుచున్నారే. ఈ పాఠశాలనుండు మాతృభూమి వారును కొందరకు, తొక్కానులు కొందరకు ఉపాధ్యాయులుగ బనిచేయుచున్నారే. వారి నామధేయముగ (వారకు వివరవరకు, అన్ని విషయములు, వాటి వివరములను రాగు కనేర్చుచున్నారే. రాగులను మిదనూడ అహు నిర్భయతతో నూటవకడనున్నారే. మొన్న మాపాఠశాలనుండు శ్రీ ప్రభుత్వముగో బచ్చుగ గోళిలేకలిగింపటి బహు రమ్యముగ జరుపబడిది.

చీరాల మునిసిపాలిటీ.

చీరాలమునిసిపల్ కవులను (1) రట్టకవారము తమ ప్రాధికారమున కలెక్షనల నెరవేర్చునందుకు యెంచుట ఆన ఉద్దేశముగా నెంచునాడను (2) మునిసిపల్ ఆర్డర్ 48 నెక్ట్ క (వారము కవులను ఒక సంవత్సరములకు ఏల నూపర్ సీట్ నెక్ట్ కవర్ కతో తెలుపబడినదని మదరాసు మిస్ట్రీరియల్ నెల్లు గవర్నమెంటునుండి మునిసిపల్ సుభాస్థులకున తుత్తర్య కవులయూ యెందుకయమై యొందించుట 14

తేదీ కవులను సమావేశము కాలవసినది అభివీయలో వైరవకాగాను కోరగా విరివక కర్మ మిరివకభ్యులు రాకపోవుటలే నభవకనందున వైరవకాగాను కమిషనరీ యాభిప్రాయమును విస్తార్లు చేయుటయూ పాతకు తెలిగిన విషయమే. అందునైన జిల్లాకలెక్షన గారు తిరిగి 22 తేదీ కురియొక మిటింగు జరగవలసినదిగా కోరినందున ఈవిషయమునిసిపల్ కవులనువారి సభ జరిగినది. అభివీయభ్యులు వంగోలనుండి రాకపోవుటలే ఉపాధ్యక్షులకు రావులనువచ్చి కావు మరుగూ/ అగ్రామి ములంకరింగి. మిరివకభ్యులు వదిలించి యెను నిచ్చేసిరి. గవర్నమెంటు అర్డరు విషయమై తీర నుగ యొందించబడిన వివరము —

(1) మునిసిపాలిటీ చట్టములన్ని విధించబడిన విధులు కవులకు వయరాలను ప్రజలు తిరిగివారకు భూమివెట్టు చుండుటలే, తాము తమకడవులకు రాజీనామా నివృత్తిగాని అనియర్థకరల గావనూడు (2) చీరాల-చీరాలలో వుండే ప్రజలు కవులకు విధులకు తిరిగివారము మునిసిపాలిటీ రివ్యువర్సుకువచ్చి ముర వెట్టుకొనుచున్న వారి ప్రార్థన ను తొలగివైతి మునిసిపాలిటీ భాయుజేర్చె యెవల ప్రజలలో కవులను పాచ్చుకుగాన మునిసిపాలిటీ కలెక్షనర్యులకు అర్హతకవులకు తుచ్చుదనిన్ని అమెరికా మున సరీ వసో 11 నుండి కవులను విగ్రహముగ తీర్చునందిరి. మునిసిపాలిటీ నిర్మాతలనుండు నుండియు యిప్పటికడకు మునిసిపాలిటీ అక్రరకడకు ప్రజలు సగ్రహం దోళంతులే ముచున్నను కవులందరకు విగ్రహముగ కలిగి అనియర్థకరల తెలుపుచు రాజీనామా నివృత్తిక కవులకు వారు ప్రజల కోర్కెలను పొందలేరు. మన కవులనుండు పాఠశాలయొక్కభక్త్యులు ప్రారంభమైనవి. అందులకు స్థానికసంఘములు ప్రభావత్రాణముగనివి. ప్రభావత్రాణుల ముని చెప్పకొనుచు రామా రామగిగాడు యా దీనియమె టుకు తొలగించునూడు. చీరాల కేరాల ప్రజలు తమకు మునిసిపాలిటీ అక్రరకడకు విద్యులుగ ముత్తు కొనుచున్నారే. నిర్భయభక్త్యులనుతో రామా రామగిగాడు మునిసిపాలిటీ సాగించిన మని చెప్పి తెలిశాడు. ఇట్టి కలిగికి మీ పాఠశాల నుండు పాఠశాలయొరని నిరవకరూ వివ ప్రభావత్రాణుల మని చెప్పకొనుట గొంకగదమా?

బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదరత్న, కండిత, N. V. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. Sc. గారిచే శాస్త్రోక్తముగ రయ్యారచేయబడి
ద్రావిడాయుర్వేద కండిత సమ్మేళనమునను, పుస్తకదర్శనసామనను, శ్లాఘాపూర్వకముగ మొదటిరంగతిలో యోగ్యతాపత్రికను పొందిన

సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ ము

(2775)

వైద్యప్రపంచమునకు అత్యుత్తమముగ 10 వేటి రయ్యారచేయబడినది. వీనియందలెనిగినది, పురాతనములైనదిగాని, సర్వవిధములైన వ్యాధులకు నుపయోగపడగలవి. ప్రాచీన ఋషిమూలచే చెప్పబడిన అనూహ్యమైన ఈ ఔషధము ఆయుర్వేదశాస్త్రముచే చక్కగ పరిశీలింపబడి మెచ్చబడినది. అశాస్త్రముచే సాఫల్యమును అను సకలజనసామన్యమునకు జీవహానమును చెప్పుటకు నేలకొట్టెడివారు. ఈ ఔషధముకలన సంపూర్ణముగ నివరించు వ్యాధుల వివరము - నరములకు సత్తువలేకపోవుట, పొడ మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండ, జ్ఞానశక్తికలదుట, ఆకలిమందగించుట, సాండురంగము, శాపు, కీళ్ళుబట్ట, కీళ్ళుమెత్తుట, ముత్య కలదు, అశియోగము మొదలగు మార్మి వ్యాధులు, మూలవ్యాధి, కాశవ్యాధి, ఆమిషము అనగు అనేక వ్యాధులను, వీరీమహులు (అంటువ్యాధులు) కొడుకు మొదలగు దుష్టశ్రీ సంబంధమై అన్ని విధములైన చర్మ వ్యాధులకు శ్రీలంకకలను న్యూకాధిక ఋతురక్తస్రావములను, ఋతుకాలమున కలగు కులముల పోగొట్టును. ఇంకొకటి:- నరకలంక వ్యాధులకు పోగొట్టి జీవమునకు లేవకమును బలము నిల్పి ఆరోగ్యమును కలుగజేయుగలగిన ఔషధములలో నిజమేదని. చాలమువ దుర్భాగములే లభ్యమును కుక్షనప్తము మొదలుగాగల పురుషవ్యయనకు అవశ్యము కలుగజేయు వ్యాధులకు ఈ ఔషధము పోగొట్టుతుంది ఇది ఒక్కయే యిది పోగొట్టి చెప్పదగియున్నది. జీవానున చెదనినను పోగొట్టి, కుక్షనప్త రక్తమును కలుగజేసి కీరదార్ధ్యమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చునట్టి ఈ ఔషధము విశ్వవిద్య. ఇది మరకధ్వజయోగమున శరీరబలము వస్తువులతో గాక నింకను వివిధ గల ముష్టిములు, కష్టములు, పోషణములు, అనేకములైనవి కలదు అను ధర్మి చేయబడినది. ఈ ఔషధమును, కాల తేజ జీవాతత్వవిధములను గమనించు, శత్రువిధమును లేక శ్రీ పుష్కల లెంకలను కనానునము (Tonic) గ నుపయోగించ దగును. మందుకు పుచ్చుకొను (కరారమును, పచ్చనికేమములను ముందుకుం (పత్తెకముగ వంపబడు). ఒకమానులలోనే సంపూర్ణమునము కలుగజేయు, (60) ఆరవదిమార్గము గల యొకబుడి దు. 10-0-0 0 0 మార్గము. కపాలాభ్యుపాసన (తత్వము).

కంటి నిలకము: విలాసము. - మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధశాల, కపాలాపెట్టె నం. 151 దు. మదరాసు.
"కల్పమ్" మద్రాసు.

ఇండియాలో పోలీసులు - నేరము.

లండను, ఫిబ్రవరి 21:- ఈ విషయమును గూర్చి నేర శాస్త్ర కర్మిని గారు ఈపు యిండియా యపొడియేమన రిపోర్టు నువ్వగించుకరి అభ్యుత్సాహము నున్న నేర యెద్దవర్ష మెరిగినాడ నేరముల శాస్త్రమున గ్రామములలో చాలిదాడు యొక్క జీవములను నిపుణతయను మెచ్చుగాడలెనని చెప్పిరి. కాత్తెకలు (కరువు గారు బెంగాలు పోలీసులలో నిపుణుల జరిగెననియ, జీవము తెచ్చునై పో నానని బాగుండునని చెప్పిరి. పోలీసువారు అన్నములే రోగములకు పాత్రు లగు నున్నార.

కర్మినిగారి యుత్సాహమునకు విరుద్ధములు దెయిరి. క్రాంతిపత్రిక, యిండియా పోలీసువారు మంచి మంచి నెట్టుకు కాయమున్నారనియ, యుద్ధకరుణమునకు, నిష్ఠన నిరుణములను, చాలకష్టముల వదులున్నారనియ, నిండులకు విజిషు అభీకరుణకు, ఇండియాకులకు మిగుల సానుభూతి గలవగుచువలయు ననియ (చాడుచున్నది.

బ్రిటిషువారి యుద్ధములములు

లండను, ఫిబ్రవరి 22:- కామస్వనభలో దేవిద్యకు గాడు, (బ్రిటిషు) కరువుకరుణమునకు అమెరికా వారు కరువు చేసిన సహాయమును గూర్చి వేర్యరభిప్రాయములుగలవని చెప్పగా బేంబల్లేగారు (బ్రిటిషు) వారు (పెంబి వారును కామ న్యాయాధ్యక్షులలో అప్పటికికొనిన 50 కోట్ల డాలర్లకు మరల నిల్చివేసితి మనియు, అమెరికావారు యుద్ధమునకు పూర్వమేమియు ఋణముయ్యలేదుమని, మిగిలందరు యుద్ధమునకు రమ్మని విలువకపోయినచో అసలే అప్పు తీసికొనక పోయెనని చెప్పిరి.

క్రమ్యయెన్నికలు.

లైన్లు, ఫిబ్రవరి 22:- క్రమ్యయెన్నికలలో కాన్పు ర్యెట్టెలు, పీపుల్స్ పార్టీ వారు, బాల్మోరావారు 7 స్థానముల గెల్చిరి. కమ్యూనిస్టులకు 8 స్థానములు వచ్చెను. అయినను క్రిస్తుకమువారి తరపున కొంతక మార్గ ముండి.

ఉక్కుధరలు

లండను, ఫిబ్రవరి 22:- ఈకాన్పు నుగ్రహుడును నున్న ఉక్కుధరలకు ఉన్న 80 పిల్లింగులు 80 పిల్లింగులకు కుక్షనప్తధరలు కలిగింది. పెద్దపెద్ద రయ్యులవలెను రెండు నెలలకొక ఉక్కు 80 పొడులున్నవి ఇక్కడు 18 పొడులైనవి. ఇదేకరకు 21 పొడులు 17 1/2 పొడులకు దిగినవి.

జాతీ సమితి.

లైన్లు, ఫిబ్రవరి 22:- వ్రెసిడెంటు విల్సనువారి శిష్యుల గాకపోవుటచే జాతీయమితివారు మాండేములగూర్చి చర్చ యున్నదే ముఖ్యమే. అమెరికావారి బాటు కేమిగాన అనెను. ప్రివియెజుకుకు చర్చకు గాన యిగియెయ్యై కనుగొన వరకును చర్చ జరుగరా.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:- కామస్వనభలో క్రక్షల నకు యును బోసెలగాడ, నిరాయుధునకును గూర్చి యితర వక్షములవారి సదుగుటనుగూర్చి యభిప్రాయ మిచ్చుటకు ముందు అమెరికావారు కల్లు చేయినక విలలెదని చెప్పిరి.

ఇప్పుడే వచ్చినవి.

(2800)

- ఉన్ని శాలువలు: కాన్ పూర్, అన్ని జేవి, కాన్ పూర్ము శాలువలు ధర 1-టికి రు 8కిలు అంతకంటె అధికము.
- ఉన్ని మఫ్ లర్లు: వివిధమాదిరీలు, రంగులు గలవి. ధర 1-టికి రు 3-4-0 అంతకంటె అధికము.
- వాయిల్లు అందు మస్లిన్లు: వలువిధ అందమైన మాదిరీలు, రంగులు గలవి. జాకెట్లకు, రవికెలకు ఉపయోగమైనవి. (దరఖాస్తు పంపిన సాంపిల్ పంపబడును.)
- చల్లారాం గైయాకాచందుగారు
- గుణమునకు, ధరకు 30 సంవత్సరములకు వైగానే ప్రఖ్యాతిగడించినది.
- నెం. 9, 10, 11 రటన్ బజార్ రోడ్, జార్జిటౌను, మదరాసు.

తూర్పు ఆఫ్రికా ఆర్థిక ప్రబోధము.

లండను, ఫిబ్రవరి 21:- వాటింగాలో నువ్వగించుచు కర్మలు ఆమెరిగాడు, తూర్పు ఆఫ్రికాలో క్రత్తి జనులు వంటలు బాగుగ వండి కాపారము బాగుగ పాగు వనియు, తూర్పు ఆఫ్రికాకుండి జర్మనులు యెచ్చునై కల్లి పోయెదరో, అప్పుడే మంచిఫలితము గల్గించుననియు చెప్పిరి.

బోసెనుపై పన్ను.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:- ఇండియాలోను వైగాలోను వావిలకు మెదిలిన యెక్కవకులచే కంవెన్యేనునై పన్ను విధించబడెనేమోయని కామస్వనభలో కుచ్చుచేయగా ఆపైను బేంబల్లేగారు బోసెనుమీద మార్గము వన్ను వేయ బడెనని చెప్పిరి.

వైటుకట్టెనుబోసి పోలికామిళ కుచ్చునకునకు వం కాటు, సంయక్తరాస్త్రములతోని గ్రామములవారు కయారచేయగా యిండియా యిండిస్ట్రీలు కాపాడు వంపిన వస్తువులకు చూచి చాలబాగుగ నున్నవని.

ప్యారిసు, ఫిబ్రవరి 22:- బాల్మోరావారి నుగ్రహులకు సకలవిధములకై కమిటీయేర్పరుకబడినది. ఈకమిటీలో 11 గరు కుక్షులుండరు. బాల్మోరావారు బ్రిటిషు దివులకు ప్రతి నిధిగ వందరు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 22:- అమెరికావారు యాపుర్వీకము వారు జపానువారి కిచ్చిన భాగమునకు ఒప్పుకొనలేదు.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:- కామస్వనభలో మాంపేగు గాడు కామ కర్మలు యేటుగారికి యిండియా నైనికోర్టులకు పంపకులగూర్చి యేమి యలోచించిది చెప్పలేనందులకు మిగుల వగలిరి.

ధాన్యపువేలపు ప్రకటనము.

పొలకొల్లు గ్రామకాపురము శ్రీ భాగొల్లు కామ య్య రాజిశాంధ నువ్వారాపునార్ల మాయెద్ద 1920 నం. 11 లో వేరము పుచ్చుకొనిన మకుములు అట్లెట్లు ధాన్యము రు 8750 00 మం. కలె తూరుకొనిన ధాన్యము రు 1781 00 గాక శేషించిన రు 2019 00 ధాన్యము నదకు శ్రీ భాగొల్లు కామ య్య రాజిశాంధ నువ్వారాపునార్ల తూరుకొనినందున 8-8-21 వ తేదిని గుడివాడ కాలూకా మిడినేట్ల వారు యొద్దకు రు 250 00 అట్లెట్లు రు 569 00 మకుములు నుద్ద. వత్తేరు వాద్దవర్ల రు 1200 00 నుద్ద. నదకు వైతేదిన కలె 12 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5 గంటలవరకు వేలము చేయబడును గనుక కామజినవాది చూచుకామనదకు వచ్చి రు 50 00 ధరావను చెల్లించి పోటీచేయవచ్చును. పొలా ఖరన నిలవిన పోటీవాడు ధరావను చెల్లించిన 50 00 గాక మిగిలిసాన్ని పూర్తిగా నిల్చి నుక్కి స్యాధీనము చేయ వచ్చును.

గారపాటి అచ్చయ్య.

2785 మిడినేట్ల, గురజాపాట్ల, కృష్ణాల్లు.

రెండు రత్నములు

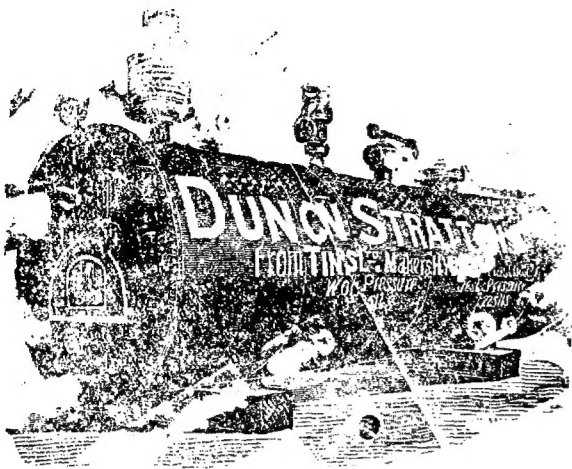
ఇండియా నందు శ్రీ భాగొల్లు చెందిన వరి మ క రా నా ఓటో (బ్రిటనియా) షీ అవున్సు 2-0-0 2 డ్రాం 1-4-0 1 డ్రాం 0-12-0 1 డ్రాం 0-8-0 మిక్కిలి ముఖ్యమనిగిన బ్రిటనియా అయిల్ బుడ్డి 1-8 1-0-0 కపాలా భక్తు శేషం. సోలె వేదెంటు; జే. ఎం. కేల్, 2668 260, వైగావారు రోడ్డు, మద్రాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

५३ ५२ ५१ ५० ४९ ४८ ४७ ४६ ४५ ४४ ४३ ४२ ४१ ४० ३९ ३८ ३७ ३६ ३५ ३४ ३३ ३२ ३१ ३० २९ २८ २७ २६ २५ २४ २३ २२ २१ २० १९ १८ १७ १६ १५ १४ १३ १२ ११ १० ९ ८ ७ ६ ५ ४ ३ २ १ ०

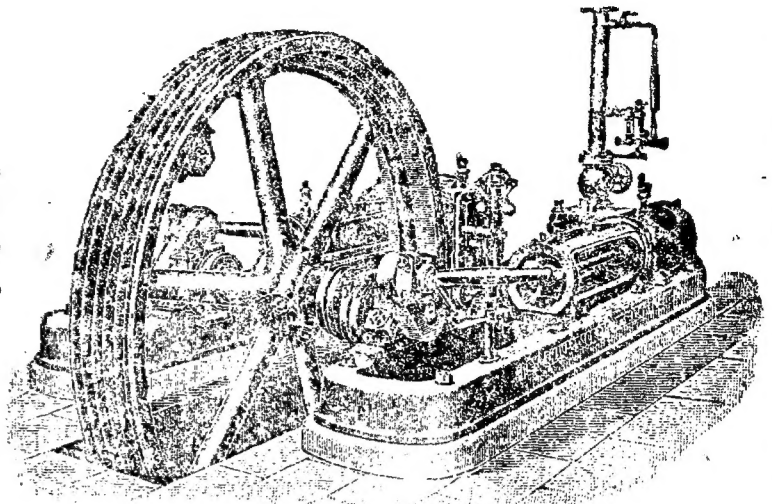
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషినరి ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

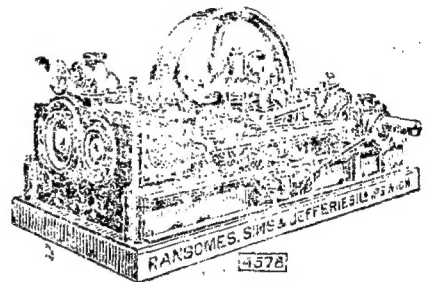
ప్రకాశన సం. కార్మిక్ కామిన్.

శా.దత్తు 10 అనుగుణ
 మొదలు 24 అనుగుణ వర
 కేంద్రము — దయా-మేఘం
 అ 4. మొదలు 6 అ. 16 అం.
 వరకు దయామండు.
 స్త్రీలకల్పిండు (మొదలు
 30 మొదలు మొదలు
 160 మొదలు వరకుండు.

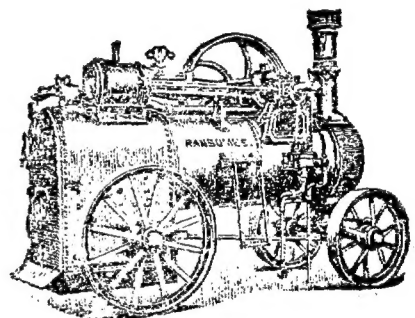

సైడ్ బై సైడ్ 'కంపాండు
హిందూస్తాని' ఎంజనులు.

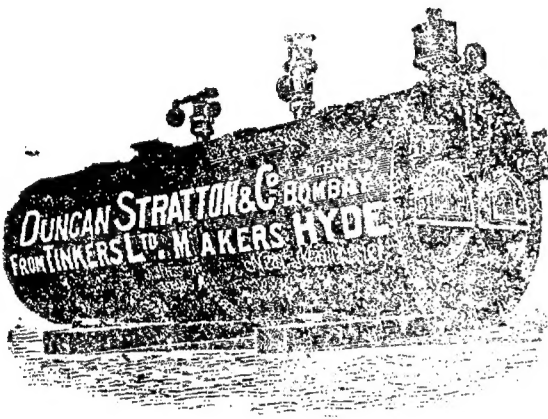
(1940-41-42) 1940-41-42

హైన్స్పీడుకాంపాండు ఎంజియలు.

హోదా బల్ స్త్రీ ము ఎంబెరులు.
 సింబల్ సింబల్, హోదా సింబల్ సింబల్.
 స్త్రీ ము (మొదటి 20 మంది గలవి.
 గాంధీ ము — హోదా, హోదా సింబల్ సింబల్.
 స్త్రీ ము (మొదటి 150 మంది గలవి.

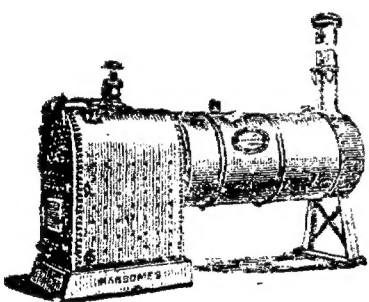

మొత్తము స్త్రీలు అంకపైరు బాయిల్స్.
జూలై 30 లా మేరకు 82 లా నవనందుడు.

నీచువర్గము (కొంచు 100 వాచిలు 250 వాచి కరణములు. నీచువర్గము 6 వాచిలు 3 వాచి 6 వాచి కరణములు)

ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
సక్రమము చేయుదుము.

మాది బద్ధింగు మేషినరీ, అ సహమా
 మాది బద్ధింగు మేషినరీ [మహా
 మాది బద్ధింగు మేషినరీ
 మాది బద్ధింగు మేషినరీ
 అద్విరకమల స్త్రీమల ఎంబెన్
 అద్విరకమల స్త్రీమల రాయల
 శ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీ మిల్లింగు మేషినరీ
 మాది బద్ధింగు మేషినరీ
 మంచుగడ్డవేళు మేషినరీ [సామాను
 కర్ము విద్యమల వేళు మేషినరీ కాటి
 అద్విరకమల మంచుగడ్డవేళు
 గడ్డవేళు శ్రీశ్రీశ్రీ మేషినరీ శ్రీశ్రీశ్రీ
 గడ్డవేళు మేషినరీ అద్విరకమల
 శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ (స్త్రీమల) శ్రీశ్రీశ్రీ
 శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ
 శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ
 శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ
 శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీ

లోక విప్లవకారుల బాపిరెడ్డి.
 స్త్రీవాద్యంబు ప్రేమకు 80 పా. మొదలు;
 200 పా., 120 పా., 150 పా. వరకు చూడు.

[illegible]

వివరములకు, ధరలకు జొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

తెలంగాణ (శివసాగర్)లో యాండు ఇంజీను ప్లాంట్ ఇంస్టాల్మెంట్ కంటే ప్రాప్తిపరు గాత్రప
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అవ్యతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

వక్త్రము, శైలిము, వడిశము, రొమ్మువడిశము, తలనొప్పి, వాడుమవునొమ్మలు, పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

శ్రీమద్రామాయనందీపః, 109, ప్రేక్షాస్థానం, బాంబాయి,
6, తంబులెట్టే వీధి, మద్రాసు.

